

Pedagogisch beleidsplan

STICHTING KINDEROPVANG KIEKEBOE PUTTEN

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Stichting Kinderopvang Kiekeboe Putten ((Kinderopvang) Kiekeboe). Kinderopvang Kiekeboe biedt dagopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang (bso) aan. De directie en medewerkers van Kinderopvang Kiekeboe leveren kwalitatief goede kinderopvang en dat willen wij, ook in de toekomst, blijven bieden. Dat betekent dat wij hoge eisen stellen aan het pedagogisch beleid en aan de uitvoering van dit beleid. Wij doen dit door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch beleid, ons pedagogisch handelen en beide waar nodig aan te vullen en aan te passen.

Het beleidsplan wordt als uitgangspunt gebruikt voor alle locaties. Voor de peuterschool is er een aparte beleidsplan geformuleerd. Ook wordt gewerkt aan specifiek beleid voor veiligheid en gezondheid. Om de werkprocessen van de dagopvang en de bso helder weer te geven, heeft iedere locatie naast het beleidsplan een eigen pedagogisch werkplan. Hierin zijn de werkprocessen per opvangsoort en -locatie specifiek uitgewerkt.

Het beleidsplan is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd ontwikkelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten, signalen vanuit de brancheorganisatie kinderopvang, vernieuwde wet- en regelgeving en intern gewijzigde inzichten en werkwijzen. Kinderopvang Kiekeboe evalueert en actualiseert het pedagogisch beleid ten minste één keer per drie jaar.

Leeswijzer

Voor de leesbaarheid schrijven wij in dit beleidsplan 'zij' als het gaat om een pedagogisch medewerker en 'ouders' wanneer het gaat om één of meer ouders of verzorgers.

Directie Stichting Kinderopvang Kiekeboe Putten,
Raquel Bryson
December 2018

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	4
2. VISIE EN DOELSTELLINGEN	4
2.1. ALGEMEEN	4
2.2. ONZE VISIE OP KINDEREN EN HUN ONTWIKKELING	4
2.3. ONZE VISIE OP KINDEROPVANG	4
2.4. ONZE PEDAGOGISCHE VISIE	5
2.5. ONZE DOELSTELLING	5
2.6. (MEER)WAARDE VAN KINDEROPVANG	5
3. PEDAGOGIEK	6
3.1. PEDAGOGISCHE KWALITEIT	6
3.2. VIER PEDAGOGISCHE DOELEN	6
3.3. EMOTIONELE VEILIGHEID	7
3.4. COMPETENTIE VAN KINDEREN	7
3.5. SPELEN, LEREN EN GROEIEN	7
3.6. ZELFSTANDIGHEID	9
4. OPVANG	10
4.1. PLAATSING	10
4.2. AANMELDING EN INTAKE	10
4.3. WENNEN	10
4.4. BEGROETEN EN AFSCHIED NEMEN	10
4.5. EXTRA OPVANG/RUILEN VAN DAGEN	10
4.6. OMVANG EN LEEFTIJDOPBOUW VAN DE GROEPEN IN DE DAGOPVANG EN BSO /GROEPSGROOTTE EN GROEPSSAMENSTELLING	11
4.7. SAMENVOEGEN VAN DE GROEPEN	12
4.8. BABY'S	12
4.9. 3-PLUS	12
4.10. PEUTERSCHOOL	13
4.11. ONDERSTEUNING EN VERVANGING VAN PEDAGOGISCHE MEDEWERKERS	13
4.12. DE DRIE-UURSREGELING	13
4.13. DE INDELING VAN DE RUIMTE/OMGEVING	14
5. DAGELIJKSE GANG VAN ZAKEN	15
5.1. ETEN EN DRINKEN	15
5.2. SLAPEN EN RUSTEN	15
5.3. DAGRITME	15
5.4. RITUELEN EN REGELS	15
6. OBSERVEREN EN SIGNALEREN	16
6.1. OBSERVEREN EN VOLGEN	16
7. OUDERS	16
7.1. SAMENWERKEN MET INDIVIDUELE OUDERS	16
7.2. COMMUNICATIE MET INDIVIDUELE OUDERS	17
7.3. DE OUDERCOMMISSIE	17
7.4. KLACHTENREGELING	17
8. MEDEWERKERS	17
8.1. PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	17
8.2. MENTORSCHAP	17
8.3. OPROEPKRACHTEN	18
8.4. STAGIAIRES	18
8.5. VRIJWILLIGERS	18
8.6. MAATSCHAPPELIJKE STAGIAIRES	19
8.7. INTERACTIEVAARDIGHDEDEN	19

9.	GEZONDHEID EN VEILIGHEID	20
9.1.	ZIEKE KINDEREN	20
9.2.	MEDICIJNGEBRUIK	20
9.3.	MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	20
9.4.	VIER OGEN- EN VIER ORENPRINCIPE/OPENDEURPOLITIEK/TRANSPARANTIE	20
9.5.	ACHTERWACHT	22
10.	BIJLAGEN	23
	BIJLAGE 1: PEDAGOGISCH WERKPLAN DAGOPVANG VAN LOCATIE BOEKWEITSTRAAT 20(GROEPEN "POESPAS" EN "RATJETOE")	23
	BIJLAGE 2: PEDAGOGISCHE DOELEN 3-PLUSACTIVITEITEN	26
	BIJLAGE 3: PEDAGOGISCH WERKPLAN VAN DE 3-PLUSGROEP	27
	<u>BIJLAGE 4: PEDAGOGISCH WERKPLAN VAN BSO "HOKUS POKUS" LOCATIE BOEKWEITSTRAAT</u>	32
	BIJLAGE 5: PEDAGOGISCH WERKPLAN VAN BSO "DE DRIEHOEK" LOCATIE KELNARIJSTRAAT	36
	BIJLAGE 6: BESCHRIJVING VAN TAKEN EN BEGELEIDING VAN VRIJWILLIGERSVAN STAGIAIRES	39
	BIJLAGE 7: BESCHRIJVING VAN TAKEN VAN STAGIAIRES BEROEPSOPLEIDENDE LEERWEG	40

1. Inleiding

Bij Kiekeboe bent u aan het juiste adres voor deskundige en plezierige kinderopvang. U kunt uw kind met een gerust hart ons aan ons toevertrouwen. Graag stellen wij onze organisatie hieronder kort aan u voor.

1.1. *Organisatie*

De dagopvang van Kiekeboe bieden wij aan vanuit twee groepen op onze locatie aan de Boekweitstraat 20 in Putten. Op deze verticale groepen, "Ratjetoe" en "Poespas", bieden wij opvang aan kinderen tussen de 0 en 4 jaar. Deze groepen hebben ieder een groepsgrootte van maximaal 16 kinderen.

De peuterschool is onderdeel van de dagopvang. Dit bieden wij aan vanuit één groep op onze locatie aan de Kelnarijstraat 42 in Putten. Op deze locatie bieden wij peutereducatie aan kinderen tussen de 2 en 4 jaar. Deze groep heeft een groepsgrootte van maximaal 16 kinderen.

Kiekeboe heeft twee bso-locaties:

1. "Hokus Pokus" is gevestigd aan de Boekweitstraat 20. Deze locatie biedt bso aan maximaal 40 kinderen per dag in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Het betreft hier een voorschoolse-, naschoolse- en een vakantieopvang.
2. "De Driehoek" is gevestigd aan de Kelnarijstraat 42 in Putten. Deze locatie biedt bso aan maximaal 50 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Het betreft hier naschoolse opvang op maandag, dinsdag en donderdag.

Wekelijks vangen wij gemiddeld 240 kinderen op. Wij zetten 25 professionele medewerkers in om op elke locatie optimale zorg en aandacht te bieden.

Kinderopvang Kiekeboe biedt ouders een keuze in het afnemen van verschillende opvangmogelijkheden. Hierbij valt te denken aan 52 weken opvang, 48 weken opvang, 40 weken opvang, peuteropvang met en zonder overblijven, schooltijdenopvang, voorschoolse-, naschoolse- en vakantieopvang, flexibele en incidentele opvang. Vanuit bso "De Driehoek" is het mogelijk om het zwemdiploma A en B te behalen bij het Bosbad Putten of een warme maaltijd te eten voordat de kinderen weer naar huis gaan. Ook kunnen wij de traktatie voor de verjaardagen van uw kind(eren) regelen en wij bieden de mogelijkheid om uw kind(eren) thuis of op school op te halen en weer naar huis te brengen.

2. Visie en doelstellingen

2.1. *Algemeen*

In dit beleidsplan beschrijven wij onze visie op de (dagelijkse) omgang met en de opvang van kinderen. Wij laten zien wat u van ons mag verwachten en welke pedagogische doelen wij nastreven. Het algemeen pedagogisch beleid is zo geschreven dat het een goede basis vormt voor elk locatie van Kinderopvang Kiekeboe. Elk locatie werkt vanuit dezelfde basis, maar kan tegelijkertijd de nadruk leggen op eigen accenten die zijn verwerkt in het pedagogisch werkplan van de betreffende locatie.

2.2. *Onze visie op kinderen en hun ontwikkeling*

Kiekeboe stelt het kind centraal en gaat er daarbij vanuit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat doet op zijn/haar eigen manier en in zijn/haar eigen tempo. Dit gebeurt op basis van aanleg en temperament. Wij vinden dat een kind een sfeer van vertrouwen en veiligheid nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen.

2.3. *Onze visie op kinderopvang*

Kinderopvang Kiekeboe biedt een neutrale opvoedings sfeer aan waarin het kind centraal staat. Kwaliteit staat bij Kiekeboe voorop. Dit is te zien in onze locaties, de inrichting en het spelmateriaal, maar vooral in de enthousiaste houding van onze vakbekwame pedagogisch medewerkers, directie en stafmedewerkers.

Wij groeien mee met veranderingen in de maatschappij en volgen waar mogelijk de wensen van onze kleine en grote klanten. Samen met ouders stemmen we de opvang van hun kind(eren) af op zijn/haar thuissituatie.

2.4. *Onze pedagogische visie*

De pedagogische visie van Kinderopvang Kiekeboe is gebaseerd op de vier competenties die zijn genoemd in de Wet kinderopvang:

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
2. Het stimuleren van persoonlijke competenties;
3. Het stimuleren van de ontwikkeling van sociale competenties;
4. Het overbrengen van normen en waarden.

In de eerste plaats streven wij naar een klimaat waar de kinderen zich veilig en geborgen voelen, waar ruimte is voor persoonlijke aandacht en rekening wordt gehouden met de behoeften van elk kind. Tegelijkertijd stimuleren wij het kind mee te doen aan het dagelijks leefritme van de groep en zich hieraan aan te passen. Onze pedagogisch medewerkers bouwen aan een vertrouwensrelatie met de kinderen. Deze vertrouwensrelatie dient als basis om de wereld te durven verkennen en ontdekken. Een van de belangrijkste voorwaarden om een vertrouwensrelatie op te kunnen bouwen, is respect voor ieder kind. Respect hebben voor kinderen houdt in dat pedagogisch medewerkers rekening houden met de belevingswereld van kinderen en de mening van een kind serieus nemen. Kinderen krijgen van onze pedagogisch medewerkers de vrijheid en de ruimte om zoveel mogelijk zelfstandig te doen, te ontdekken en te bedenken.

2.5. *Onze doelstelling*

Ons doel is om kinderen op een prettige en professionele wijze opvang te bieden. Onze pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor dat de kinderen het naar hun zin hebben. Er is veel aandacht voor de ontwikkeling van het kind door middel van ons ontwikkelingsgerichte aanbod. Onze pedagogisch medewerkers ondersteunen kinderen ook in het leren van respect hebben voor elkaar en rekening houden met elkaar.

2.6. *(Meer)waarde van kinderopvang*

Kinderen profiteren van de toegevoegde waarde van samenzijn in een groep. Kinderen hebben binnen de kinderopvang de kans en de mogelijkheid om essentiële vaardigheden te oefenen, zoals het aangaan van vriendschappen, het oplossen van conflicten, het experimenteren met solidariteit of verdraagzaamheid en het leren omgaan met verantwoordelijkheden. Dit bevordert de sociale vaardigheden van kinderen. Spelen met andere kinderen helpt hen om relaties met anderen aan te gaan. In bijvoorbeeld een rollenspel, het 'doen alsof'-spel, kunnen kinderen verschillende rollen uitproberen. In spelletjes met spelregels leren kinderen zich aan de spelregels te houden. Kinderen leren, naarmate zij ouder worden, dat de wereld groter is dan alleen het eigen thuis of de eigen familie. Kinderen die gewend zijn aan de dagopvang en de bso en die zich daar veilig en vertrouwd voelen, bouwen veel zelfvertrouwen op door gaandeweg de steeds grotere wereld om hen heen te ontdekken. Alleen naar een plek (durven) gaan waar je geaccepteerd wordt, geeft het kind de mogelijkheid om zich zelfstandig te ontplooien.

3. Pedagogiek

3.1. *Pedagogische kwaliteit*

Het pedagogische kwaliteit wordt gewaarborgd door:

1. Het locatieoverleg van de dagopvang en het bso-overleg. In deze overleggen wordt per werksoort het pedagogisch handelen besproken aan de hand van voorbeelden. Ook is er een kind-bespreking om waar nodig dit handelen per kind aan te scherpen.
2. De functioneringsgesprekken. Hierin is het pedagogisch handelen een vast onderdeel van het gesprek. Indien noodzakelijk worden er maatregelen genomen om dit handelen aan te scherpen en te verbeteren.
3. Het teamoverleg. Hierin worden gedeelten uit het pedagogisch beleid besproken en geëvalueerd. Zo zorgt de organisatie ervoor dat iedere medewerker het beleid kent en gebruikt in het werk.

Naast de medewerkers betrekken wij ook de ouders bij het pedagogisch beleid. Door middel van de vertegenwoordiging vanuit de ouders, de oudercommissie, wordt feedback gegeven op het beleid. Daarnaast worden alle wijzigingen in het pedagogisch beleid ter advies voorgelegd aan de oudercommissie, voordat de Raad van Toezicht dit goedkeurt.

3.2. *Vier pedagogische doelen*

Kinderen worden geboren met een enorm vermogen en de motivatie om te leren en zich te ontwikkelen in de interactie met hun sociale omgeving. Deels ligt deze ontwikkeling genetisch vast, deels wordt deze bepaald door de omgeving. Volwassenen hebben een grote invloed op deze ontwikkeling. Zij voeden het kind op, zij begeleiden de ontwikkeling en het leren. Ons pedagogisch beleidsplan is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de Wet Kinderopvang zijn omschreven. Kiekeboe vult deze pedagogische basisdoelen als volgt in:

Kiekeboe wil kinderen:

1. Begeleiden in een klimaat van emotionele veiligheid;
2. Helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te ontwikkelen en te hebben (*persoonlijke competentie*);
3. Ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden worden verworven (*sociale competentie*);
4. Normen en waarden bijbrengen.

1. Kiekeboe wil kinderen begeleiden in een klimaat van emotionele veiligheid

De basis van al het handelen van onze pedagogisch medewerkers is het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerker onmisbaar. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker en veilig voelen. Vanuit een veilige basis durven en kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met de pedagogisch medewerker, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenoten dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit een veilig gevoel op alle vijf ontwikkelingsgebieden zich meer ontwikkelen en de omgeving gaan ontdekken.

2. Kiekeboe wil kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competenties)

Kinderopvang Kiekeboe vindt dat elk kind uniek en waardevol is. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Ieder kind leert binnen zijn/haar eigen vermogen, tempo en op geheel eigen wijze. Door ieder kind te laten merken dat hij/zij gezien en geaccepteerd wordt, door met hen mee te leven, naar hen te luisteren en er voor ieder kind te zijn, versterken onze pedagogisch medewerkers het zelfvertrouwen van de kinderen en hun vertrouwen in de omgeving. Onze pedagogisch medewerkers geven gedurende de dag alle kinderen tal van uitdagingen die hen in staat stelt zich verschillende vaardigheden eigen te maken en waardoor zij ontdekken waar hun eigen grenzen liggen.

3. Kiekeboe wil kinderen de ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden (sociale competenties)

De beste voorbereiding op het leven in onze samenleving is het samenleven in een groep al op jonge leeftijd te ervaren. De kinderen komen in de kinderopvang al jong in aanraking met andere kinderen van uiteenlopende leeftijden, achtergronden en persoonlijkheden. Ook komen zij in aanraking met verschillende volwassenen. Wij stellen kinderen in de gelegenheid om vanuit de kinderopvang de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van en door elkaar, voor nu en later. Het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep stimuleren wij deze vaardigheden door elkaar bijvoorbeeld te helpen, door samen het speelgoed op te ruimen en samen allerlei feestelijke gebeurtenissen te vieren.

4. Kiekeboe wil kinderen normen en waarden bij brengen

Wij vinden normen en waarden van groot belang. Het eigen maken van normen en waarden maakt onderdeel uit van de morele ontwikkeling van een individu. Binnen (en buiten) de groep doen zich situaties voor waar op dit gebied veel leermomenten zijn (bijvoorbeeld pijn en verdrietige situaties, ruzie of een maatschappelijke gebeurtenis). Door de reacties van onze pedagogisch medewerkers op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerkers heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Wij keuren agressief gedrag (zowel verbaal als non-verbaal) af voor kinderen, maar ook voor alle volwassenen met wie het kind te maken krijgt.

3.3. Emotionele veiligheid

Het is belangrijk dat kinderen zich binnen de opvang veilig en prettig voelen. Onze pedagogisch medewerkers trachten een beschermde omgeving te creëren waarbinnen kinderen zich veilig en geborgen kunnen voelen. Door kinderen het 'stop hou op principe' aan te leren, leren kinderen aan te geven wanneer zij bepaald gedrag van een ander kind niet prettig vinden, zodat de ander weet dat de grens is bereikt. Kinderen leren op deze manier rekening met elkaar te houden. Naast het 'stop hou op principe' gelden er algemene omgangsregels en zijn er bij de buitenschoolse opvanglocaties samen met de kinderen afspraken gemaakt hoe we met elkaar horen om te gaan.

3.4. Competentie van kinderen

Het stimuleren van de persoonlijke en de sociale competenties zijn twee van de vier basisdoelen die in de Wet kinderopvang genoemd worden. Naast het stimuleren van deze competenties besteden wij bij Kiekeboe ook ruim aandacht aan de ontwikkeling van de overige competenties, zoals de motorische, de zintuiglijke, de cognitieve, de communicatieve en creatieve competenties. Het ervaren van emotionele veiligheid is hierbij de basisvoorwaarde. Competenties, zoals het ontwikkelen van respect en verantwoordelijkheidsgevoel naar zichzelf en naar de omgeving toe, het zelfstandig leren denken en handelen en het maken van eigen keuzes, worden binnen de dagelijkse routine geoefend. Kinderen leren bijvoorbeeld om conflicten op constructieve wijze op te lossen en om te gaan met onderlinge verschillen tussen mensen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek vinden in de maatschappij.

Op de peuterschool besteden wij extra aandacht aan de voorbereiding voor de basisschool, met sport en het schoolpatroon als uitgangspunt.

Op participatie-bso "De Driehoek" besteden wij ook aandacht aan het ontwikkelen van 21st century skills. Dit gebeurt op een aan het kind aangepaste en speelse wijze. Competenties die wij stimuleren zijn: samenwerken, probleemoplossend vermogen, creativiteit, kritisch denken, communiceren en sociale en culturele vaardigheden.

3.5. Spelen, leren en groeien

Spelen is de motor in de ontwikkeling van kinderen. Terwijl kinderen in hun spel opgaan, ontwikkelen zij zich op allerlei gebieden. Naast plezier maken, is spelen belangrijk bij het verwerken van emoties, het ontwikkelen van sociale relaties en het is daarnaast goed om te bewegen en creatief bezig te zijn. Spel legt een verbinding tussen de echte wereld en de innerlijke wereld van het kind. Door het uitspelen van eigen gevoelens en fantasieën zijn kinderen beter in staat om ervaringen te verwerken. Naarmate kinderen meer spelen en meer uitproberen, worden zij

veerkrachtiger. Binnen de opvang is veel ruimte voor spelen en we bieden verschillende spelvormen aan om de spelontwikkeling van kinderen te stimuleren.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen 'vrij spel' en 'georganiseerd spel'. Tijdens het vrije spel zijn speelmaterialen op verschillende plaatsen vrij toegankelijk voor de kinderen. De kinderen kunnen voor het spel kiezen waar zij op dat moment behoefte aan hebben. De ruimte waarin de kinderen spelen, is ingedeeld naar verschillende spelbehoefes. Wanneer kinderen moeite hebben om tot spel te komen, zal de pedagogisch medewerker het spel van het kind stimuleren door ondersteuning te geven en/of het spel te verrijken. Naast het vrije spel, waarbij kinderen eigen initiatief kunnen nemen, stimuleren wij kinderen ook om deel te nemen aan de georganiseerde activiteiten en spellen.

Het meedoen aan georganiseerde activiteiten is, behalve bij uitstapjes, altijd vrijblijvend voor de kinderen. Bij het aanbieden van georganiseerde activiteiten houdt Kiekeboe rekening met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Tijdens de vakantie is er een speciaal activiteitenprogramma voor de kinderen van de bso. De kinderen mogen zelf bepalen of zij al dan niet meedoen aan de aangeboden activiteit.

Kinderen ontdekken hun omgeving in kleine stapjes, zijn van nature nieuwsgierig en nemen informatie op. Iedere keer wanneer zij hun kennis uitbreiden, bouwen zij verder op de kennis die ze al hebben. Kinderen ontwikkelen zich door interactie met hun sociale omgeving. Iedere situatie is voor kinderen een leersituatie. Onze pedagogisch medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen door kinderen een rijke speel- en leeromgeving aan te bieden, zodat zij aan de hand van hun persoonlijke behoeften op ontdekkingstocht kunnen gaan. Door alle ontwikkelingsgebieden geïntegreerd vanuit de dagelijkse werkelijkheid aan te bieden, sluiten wij aan bij de belevingswereld van het individuele kind.

Binnen de dagopvang werkt Kiekeboe met het voorschools educatief programma "Doe meer met Bas". De thema's vanuit Bas nemen wij mee in de jaarplanning die wij aanvullen met thema's die af te leiden zijn van de seizoenen, landelijke activiteiten en de feestdagen.

Gedurende het jaar werken wij met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van onze kinderen. Alle activiteiten die daaraan zijn gekoppeld, worden opgenomen in een activiteitenschema. Het schema is zo gestructureerd dat er dagelijks aan één van de ontwikkelingsgebieden aandacht wordt besteed en dat ieder kind, ongeacht de dag waarop hij/zij Kiekeboe bezoekt, binnen een periode van vijf weken elk van de onderstaande ontwikkelingsgebieden krijgt aangeboden:

- Spraak-/taalontwikkeling;
- Ontluikende en beginnende geletterdheid;
- Ontluikende en beginnende gecijferdheid;
- Ontluikende motoriek/spelontwikkeling;
- Sociaal emotionele ontwikkeling;
- Creatieve ontwikkeling.

De activiteiten zijn daarnaast ook afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het kind, zodat er voor alle leeftijden een passend aanbod of een uitdagende activiteit is.

Op de peuterschool zullen ook deze ontwikkelingsgebieden aan de orde komen echter niet roulerend zoals op de dagopvang, maar als onderdeel van het aangeboden curriculum.

Kinderen bezoeken de bso in hun vrije tijd, na schooltijd en in de vakanties. Het accent ligt binnen de bso op spelen, plezier hebben, ontspannen en uitrusten. Dit alles zonder dat er eisen aan prestaties worden gesteld. Toch kunnen kinderen een heleboel leren op de buitenschoolse opvang. Hierbij valt te denken aan het alleen of samen met anderen keuzes leren maken en kennismaken met nieuwe activiteiten of het aanleren van nieuwe vaardigheden. Het belangrijkste aspect van vrije tijd is zelf de tijd in kunnen delen en eigen keuzes kunnen en mogen maken. Vrije tijd is niet per definitie alleen maar leuk. Soms verveelt een kind zich. Verveling kan een belangrijke pedagogische meerwaarde hebben. Het slaat een brug naar een nieuwe activiteit, waartoe het kind zelf initiatief leert nemen. Als dat lukt, heeft het kind ervaren dat het zelf iets leuks of interessants kan bedenken om te gaan doen.

Kinderen hebben binnen de kinderopvang niet alleen te maken met individuele andere kinderen en pedagogisch medewerkers. Zij maken ook deel uit van een groep. Kiekeboe vindt het samenzijn van de kinderen een belangrijk pluspunt van kinderopvang. Al op zeer jonge leeftijd kunnen vriendschappen ontstaan. Vriendschappen dragen bij aan het mentale, emotionele en fysieke welbevinden van een kind. In de dagopvang, peuterschool en buitenschoolse opvang krijgen kinderen de gelegenheid om vertrouwde relaties en vriendschappen te vormen. Pedagogisch medewerkers moedigen deze vriendschappen aan door kinderen te leren belangstelling te hebben voor elkaar en samenspel tussen kinderen te stimuleren. Het is belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om samen te spelen zonder inmenging van volwassenen. Kinderen leren in het samen spelen met en van elkaar allerlei sociale vaardigheden. Het samen spelen met andere kinderen biedt kennis over zichzelf, anderen en de wereld.

3.6. Zelfstandigheid

Vanaf het eerste moment dat een baby bij Kiekeboe binnenkomt, is het afhankelijk van de pedagogisch medewerkers voor het vervullen van de basisbehoeftes. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen zij steeds meer zelf doen. Pedagogisch medewerkers geven kinderen daarom ondersteuning, daar waar zij het nodig hebben en stimuleren hen zelf op ontdekkingstocht uit te gaan wanneer dat mogelijk is. Zij laten kinderen nieuwe dingen uitproberen en leren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, zoals speelgoed pakken, handen wassen en brood smeren. De pedagogisch medewerkers geven kinderen de gelegenheid om plannen te maken, oplossingen te bedenken en keuzes te maken. Wanneer het een kind lukt om zelfstandig een probleem op te lossen, dan zal het trots zijn op zichzelf en een positief gevoel over zichzelf krijgen. Het kind zal hierdoor gemotiveerd raken om de volgende keer iets nieuws uit te proberen. Door toe te passen wat het kind eerder heeft geleerd, kan het zich ontwikkelen tot een zelfstandig persoon, die actief is en nieuwe ervaringen op wil doen. Bij het stimuleren van de zelfstandigheid houden onze pedagogisch medewerkers rekening met het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De kinderen worden gestimuleerd een eigen mening te vormen en worden serieus genomen in hetgeen zij zelf gekozen of bedacht hebben. Binnen de buitenschoolse opvang zijn zelfstandigheid en zelfredzaamheid sleutelwoorden. De kinderen krijgen, afhankelijk van hun leeftijd en ontwikkeling, steeds meer vrijheden. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders, zij geven dan ook via een toestemmingsformulier aan wat hun kind zelfstandig mag doen.

Bij kindparticipatie staat het serieus nemen van de meningen en wensen van kinderen centraal. Om kinderen van alle leeftijden te laten participeren, werken wij op verschillende manieren aan kindparticipatie. Kinderparticipatie stimuleert kinderen zich te ontwikkelen tot zelfstandige individuen met zelfvertrouwen en vertrouwen in de wereld om hen heen. Zij leren op te komen voor zichzelf, te onderhandelen en zij leren dat hun mening er werkelijk toe doet. Kiekeboe nodigt kinderen bijvoorbeeld uit mee te denken over thema's en de invulling van de bijbehorende activiteiten, de aanschaf van nieuwe materialen en de indeling van 'hun' ruimte.

Bij de participatie bso "De Driehoek" gaan wij nog een stap verder. Daar denken de kinderen niet alleen mee, maar bepalen zij in gezamenlijkheid de activiteiten, de ruimtes enzovoort. Indien de kinderen niet tot een besluit kunnen komen, stemmen we, waarbij geldt: de meeste stemmen gelden. Zo hebben ook de allerjongsten inbreng in de uitkomst.

4. Opvang

4.1. Plaatsing

Kinderopvang Kiekeboe is er voor alle kinderen van 0 -13 jaar. Hoewel Kiekeboe niet is ingericht op specifieke opvangtaken voor kinderen met een geestelijke of lichamelijke handicap wordt individueel gekeken naar de mogelijkheden. Wij kijken of:

- Het team het kind kan begeleiden, zonder dat het betreffende kind of de andere kinderen daardoor te kort komen;
- Het kind en de andere kinderen en het team zich veilig voelen;
- Het kind de structuur die Kiekeboe hanteert aan kan;
- Het kind kan meedraaien in de groep;
- Het kind aansluiting kan vinden bij andere kinderen in de groep;
- Het kind past binnen de groep. Eventuele bijzonderheden van het kind mogen niet, door het te plaatsen, een nadelige uitwerking hebben op het kind zelf, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

4.2. Aanmelding en intake

Ouders kunnen hun kinderen voor de dagopvang, peuterschool en bso telefonisch of via de website aanmelden met een formulier met verzoek om informatie of een inschrijfformulier. Vervolgens zal Kiekeboe de gevraagde informatie opsturen en/of contact opnemen om een afspraak te plannen. In dit gesprek zult u geïnformeerd worden over hoe Kiekeboe werkt en de ouders/verzorgers krijgen een rondleiding. Ook kunnen ouders hun kind(eren) meenemen en hen laten meedraaien om een beeld te krijgen.

Na de definitieve inschrijving worden de ouders door de toekomstige mentor uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit gesprek wordt gevoerd aan de hand van een intake checklistformulier. Tijdens dit gesprek worden er ook alvast wensafspraken gemaakt.

4.3. Wennen

Wennen is een essentieel onderdeel van de kinderopvang. Het biedt het kind de mogelijkheid om voldoende vertrouwen op te bouwen, zodat het kan functioneren in de groep. Het verloop van de wenperiode is afhankelijk van een aantal factoren. Door sensitief responsief te reageren en extra aandacht te besteden aan het kind dat nieuw op de groep is, creëren onze pedagogisch medewerkers een sfeer van veiligheid. Pas als kinderen zich op hun gemak voelen, zijn zij in staat te spelen, plezier te hebben en open te staan voor nieuwe ervaringen.

De pedagogisch medewerkers van Kiekeboe laten voorspelbaar gedrag zien en zorgen dat de dagen vaste momenten heeft die het kind snel kan leren kennen en als houvast voor het kind gaan dienen. Ook het toepassen van rituelen en duidelijke regels zal het kind helpen om te wennen. Op de dagopvang en de peuterschool kent een kind drie wenmomenten waarbij de tijden steeds worden uitgebreid. Tijdens het intakegesprek worden in overleg met de ouders drie wensafspraken gemaakt. Deze wensafspraken worden iedere keer langer van duur. Als een kind extra tijd nodig heeft om te wennen, worden extra wensafspraken ingepland. Op de bso wordt ook gewerkt met wenmomenten. Een kind mag op een lange of korte middag komen wennen aan de bso. Ook wordt geoefend met het uit school ophalen, door de eerste keren de ouders aanwezig te laten zijn zodat het kind zich veilig voelt.

4.4. Begroeten en afscheid nemen

Begroeten en afscheid nemen is een belangrijk ritueel bij Kinderopvang Kiekeboe. Op de dagopvang en de peuterschool vindt aan het begin en het eind van de dag een warme overdracht plaats. Dit gebeurt in het kader van de ouderbetrokkenheid. Bij het brengen verwelkomt de pedagogisch medewerker het kind en de ouders en informeert hoe het nu met het kind gaat, hun eetpatroon, slaapgedrag, de ontwikkeling en of er verdere bijzonderheden zijn. Daarna neemt de pedagogisch medewerker samen met het kind afscheid van de ouders. Bij het halen vindt weer dezelfde inhoudelijke informatieoverdracht plaats. Indien nodig zal de pedagogisch medewerkers

aan de ouders opvoedingstips verstrekken. Daarna nemen de ouders samen met het kind afscheid van de pedagogisch medewerker.

Bij de vso en de vakantieopvang verwelkomt de pedagogisch medewerker het kind en de ouders in het kader van de warme overdracht. Bijzonderheden over de komende (school)dag worden ook uitgewisseld. Op een schooldag neemt de pedagogisch medewerker op het schoolplein afscheid van het kind. Van de kleuters neemt de pedagogisch medewerker afscheid in de klas en vertelt de leerkracht of er bijzonderheden zijn. Bij de nso wordt het kind bij school opgewacht en begroet door een pedagogisch medewerker. Op de nso locatie staat er ook altijd een pedagogisch medewerker om het kind te begroeten. In de stamgroep is er ruimte om de bijzonderheden van de dag te delen. Als het kind ergens over inzit kan hij/zij altijd bij zijn/haar mentor terecht. Bij het ophalen wordt bij de vakantieopvang en de nso afscheid genomen van het kind als de ouders en hem/haar op komt halen en daar wordt door de pedagogisch medewerker alle bijzonderheden van de dag gecommuniceerd.

4.5. **Extra opvang/ruilen van dagen**

Het is voor ouders mogelijk een extra opvangdag af te nemen of een dag te ruilen. Kinderen die een extra dag komen of een dag ruilen, vangen wij in principe in hun eigen groep op. Als de groepsbezetting dit niet toelaat, kijken wij in overleg met de ouders of een kind in een andere groep kan worden opgevangen. In dat geval verlaat het kind, met toestemming van de ouders, de stamgroep en hebben de pedagogisch medewerkers op deze stamgroep de taak om dit kind extra aandacht te geven, zodat het zich er toch veilig voelt. Ook wordt met de vaste pedagogisch medewerkers van het kind overlegd om hem/haar zo optimaal mogelijk op te vangen.

Ouders kunnen ook kiezen voor een andere dag wanneer er wel ruimte is op de groep van hun kind.

Bso-vakantieopvang en extra bso-opvang op studiedagen en mentordagen van de basisscholen organiseren wij vanuit onze bso-locatie "Hokus Pokus". Het is wel zo dat een vaste, en dus vertrouwde, pedagogisch medewerker de kinderen dan opvangt.

4.6. **Omvang en leeftijdsopbouw van de groepen in de dagopvang en bso /Groepsgrootte en groepsamenstelling**

Vanuit de Wet kinderopvang zijn regels opgesteld wat betreft de groepsgrootte en leeftijdsopbouw van groepen op de dagopvang en op de bso.

Het onderstaand overzicht geeft de maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep/basisgroep in de dagopvang en de buitenschoolse opvang weer. Kiekeboe hanteert de vastgestelde normen:

Leeftijd kind	Beroepskracht/kind ratio kinderdagopvang	Maximale groepsgrootte
0 – 4 jaar	6 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen
2 – 4 jaar	8 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen
4 – 12 jaar	10 kinderen per pedagogisch medewerker	20 kinderen
8 – 12 jaar	10 kinderen per pedagogisch medewerker Alle medewerkers zijn gekwalificeerd.	30 kinderen

Ieder kind binnen de dagopvang tot 4 jaar maakt deel uit van een stamgroep waarbij een zogenaamd 'open deurenbeleid' mogelijk is. Open deurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Wanneer een ontmoeting met de kinderen van andere groepen wordt 'geregeld', dan spreken we van open deurenbeleid. Elke stamgroep heeft een eigen vertrouwde stamgroepsruimte en vaste pedagogisch medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van het kind. Zij zijn ook het aanspreekpunt voor de ouders.

Op elke stamgroep is de beroepskracht/kind ratio (BKR) van kracht. Voor het deelnemen aan onderstaande activiteiten is het gebruikelijk dat kinderen hun eigen stamgroep verlaten:

- Gezamenlijke thema-activiteiten;
- Creatieve activiteiten;
- Muziekactiviteiten;
- Sport- en spelactiviteiten;
- Educatieve activiteiten;
- Buitenactiviteiten.

Indien kinderen bij activiteiten hun stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per beroepskracht van toepassing, ten aanzien van het totale aantal aanwezige kinderen op de locatie.

De stamgroep wordt tevens verlaten in onderstaande situaties:

- Wanneer er sprake is van een lage bezetting op de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperiodes of studiedagen;
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit, rekening houdend met de BKR, niet op de stamgroep te realiseren is;
- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag.

Als wij van de stamgroep moeten afwijken, dan maken wij dit vooraf aan de ouders bekend.

Binnen de bso zijn de kinderen ook in groepen ingedeeld, de zogenaamde 'basisgroepen'. De basisgroep dient als vaste basis waar een kind binnenkomt en waarnaar een kind altijd kan terugkeren. Een basisgroep heeft een eigen ruimte of een eigen hoek in een grote ruimte. In het pedagogisch werkplan van de locatie staat vermeld hoe de groepssamenstelling is opgebouwd.

Kinderen van de bso kunnen de basisgroep verlaten als ze deelnemen aan activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld zijn; een sportles van JongPutten, een uitstapje naar het bos, park of de bibliotheek.

Voor de bso geldt altijd de volgende regel: een pedagogisch medewerker mag maximaal tien >11 aanwezige kinderen begeleiden.

4.7. *Samenvoegen van de groepen*

Als de bezetting van de groepen van de dagopvang laag is, kan het voorkomen dat wij de groepen samenvoegen. Pedagogisch medewerkers overleggen met elkaar in belang van het kind hoe de samenvoeging van groepen wordt georganiseerd. Een samenvoeging van de groep communiceren wij aan de ouders via de whiteboard. De peuterschool is in principe een zelfstandige groep en wordt niet samengevoegd met de dagopvang aan de Boekweitstraat 20. Als ouders echter toestemming geven kunnen 2 en 3 jarigen die op een van dagopvang groepen geplaatst zijn meedoen aan activiteiten van de peuterschool.

4.8. *Baby's*

Baby's worden gedurende de week door maximaal twee pedagogisch medewerkers verzorgd. Zij doen alle handelingen bij de baby's op de dagopvang. Kinderopvang Kiekeboe heeft de baby's vaste begeleiders toegewezen en dit schriftelijk vastgesteld. Ook de ouders zijn hierover geïnformeerd.

4.9. *3-plus*

Peuters gaan vanaf hun derde vaak op zoek naar nieuwe uitdagingen. Ze ontwikkelen sociale vaardigheden om vriendschappen aan te gaan. Ze krijgen inzicht in begrippen en doen ontdekkingen in de fysieke en sociale wereld. Zij ontwikkelen een beter geheugen en kunnen daarom verhalen vertellen, complexere situaties oplossen, langer met iets bezig zijn en zijn meer gericht op hun omgeving.

Om ervoor te zorgen dat de dagopvang voor peuters uitdagend en prikkelend blijft, bieden wij 3-plusactiviteiten aan. De kinderen worden hierdoor alvast voorbereid op de basisschool. De peuters spelen met leeftijdgenoten en met spelmaterialen dat is afgestemd op hun behoefte(n) en mogelijkheden.

Iedere ochtend verlaten de driejarigen hun stamgroep en vormen zij een 3-plus groep. 's Ochtends tijdens het brengen informeren wij de ouders welke kinderen die dag naar de 3-plusgroep gaan. De 3-plusgroep is niet verplicht. Driejarigen die de behoefte en de wens hebben om op hun stamgroep te blijven, mogen daar uiteraard ook blijven. De 3-plus groep verblijft doorgaans tijdens de schoolweken in de bso-ruimte. In de vakantieweken sluit de 3-plus groep aan bij de Peuterschool aan.

4.10. Peuterschool

De peuterschool is bedoeld om peuters van 2-4 jaar in een uitdagende omgeving voor te bereiden op de basisschool. En heeft daarom ook een meer schools karakter dan onze reguliere dagopvang. Elementen van het basisonderwijs zijn aanwezig in de uitvoering. Zoals bijvoorbeeld op regelmatig op maandag aanwezig zijn bij de weekopening van de Gabriëlschool. Het sportaanbod lijkt op de gymles op de basisschool. Net als op de basisschool is er een optie om over te blijven. Gezellig samen aan tafel en daarna lekker spelen totdat het weer tijd is om aan het werk te gaan. De enige afwijking ten opzichte van de basisschool is de optie om een slaapmoment in te lassen voor de peuters, die dit nodig hebben.

Aangezien peuters uitdagingen nodig hebben die gekoppeld zijn aan hun ontwikkelingsniveau. Zullen de kinderen die qua ontwikkeling elkaar niet te veel ontlopen in groepen aan het werk gaan. Dus horizontaal werken in een verticale groep. De peuterschool is dan ook gevestigd in een bso locatie, waar uitdagende werkhoeven zijn gecreëerd. Veel buitenruimte aanwezig is om te spelen en de mogelijkheid om regelmatig te spelen met de kleuters van de Gabriëlschool.

4.11. Ondersteuning en vervanging van pedagogisch medewerkers

Iedere stamgroep heeft eigen vaste pedagogisch medewerkers. Als een medewerker afwezig is door bijvoorbeeld ziekte of verlof, dan nemen anderen de werkzaamheden over. Kiekeboe werkt met het jaarurensysteem, waardoor wij vervanging veelal door interne medewerkers kunnen regelen. Daarnaast bestaat er een pool van vaste oproepkrachten die Kiekeboe incidenteel kan oproepen om in te vallen. Op deze manier garanderen wij dat de kinderen ook bij afwezigheid van een vaste pedagogisch medewerker in voor hen vertrouwde handen zijn.

4.12. Drie-uurs regeling

Kinderopvang Kiekeboe hanteert bij het maken van het rooster voor de pedagogisch medewerkers de drie-uursregeling met uitzondering van de Peuterschool verder op alle locaties. De drie-uursregeling is opgenomen in de Wet kinderopvang en houdt in dat op bepaalde tijdstippen van de dag tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden op de dagopvang. Op een hele dag mag er op de dagopvang maximaal drie uur tijdelijk minder personeel worden ingezet. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die drie uur.

Gedurende de reguliere schoolweken kunnen bij de bso maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan de beroepskracht/kind-ratio vereist. Kiekeboe opteert om dit toe te passen tijdens het ophalen van de kinderen na schooltijd. Tijdens dit half uur is minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig. Op tijdstippen dat een medewerker alleen op een locatie is, is de achterwachting van kracht.

Kiekeboe heeft gekozen om op de dagopvang de drie-uursregeling toe te passen tijdens de breng- en haaltijden van de kinderen en tijdens de pauze van onze pedagogisch medewerkers. Op de bso wordt tijdens de reguliere schoolweken op margedagen en dagen waarbij de vier- en vijfjarigen de hele dag niet naar school gaan de drie-uursregeling ook toegepast tot 15:15 uur, daarna gelden de tijden zoals geldig gedurende de reguliere schoolweken.

Dagopvang

07:30 - 08:00 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
08:00 - 12:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio

12:30 - 14:15 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
14:15 - 17:15 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio
17:15 - 18:00 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio

Reguliere schoolweken bso

Voorschoolse opvang

07:15 - 07:30 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
07:30 - 08:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio

Bso korte middag

15:15 - 15:45 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
15:45 - 18:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio

Bso lange middag

12:15 - 12:45 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
12:45 - 18:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio

Bso margedag of hele dag

08:00 - 08:45 uur	Afwijken aan beroepskracht/kind-ratio
08:45 - 12:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio
12:30 - 13:30 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
13:30 - 15:15 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio
15:15 - 15:45 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
15:45 - 18:30 uur	Voldoen van het beroepskracht/kind-ratio

Vakantie bso

07:30 - 08:00 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
08:00 - 12:30 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio
12:30 - 13:30 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio
13:30 - 17:45 uur	Voldoen aan beroepskracht/kind-ratio
17:45 - 18:30 uur	Afwijken van het beroepskracht/kind-ratio

4.13. De indeling en inrichting van de ruimte/omgeving

Binnen Kinderopvang Kiekeboe zijn de ruimtes waar de kinderen verblijven ingericht naar gelang het gebruik van de ruimte. Omdat iedere leeftijdsgroep eigen eisen aan de ruimte stelt, houden wij bij de inrichting rekening met de leeftijdsspecifieke behoeften van de kinderen. Bij de inrichting van de verticale groepen is rekening gehouden met speelhoeken voor baby's, maar ook voor peuters. De groepsruimtes zijn overzichtelijk en vormen een goede basis voor het creëren van diverse speelsituaties, door de indeling in verschillende (speel)hoeken. Inspirerende en aantrekkelijke materialen zorgen ervoor dat kinderen op ontwikkelingsgebieden kunnen experimenteren. De vaste basisopstelling van materialen en speelgoed maken dat kinderen in korte tijd vertrouwd raken met de omgeving en weten waar zij mee kunnen spelen.

Binnenruimten

De groepsruimten en de gemeenschappelijke ruimte zijn zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. De indeling van de groepsruimten biedt kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoeken gecreëerd, zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen. Het zijn flexibele en uitdagende indelingen van de ruimte, waarbij de zelfstandigheid van het kind wordt gestimuleerd.

Buitenruimten

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buiten spelen. Wij streven ernaar om minimaal 1 à 2 keer per dag met de kinderen naar buiten te gaan, waar zij keuze hebben uit verschillende materialen en speelmogelijkheden. De

buitenruimten zijn zodanig ingericht dat kinderen worden uitgedaagd om de wereld om hen heen te ontdekken en buiten iets te beleven hebben. Kinderen ontdekken door te doen en te ervaren. Zij komen in contact met natuur, door met zand en bladeren te spelen. Er zijn fietsen aanwezig, een zandspeelplaats met emmertjes, harkjes en schepjes. In de zomer wordt er ook met water gespeeld. Buitenspeeldag en Modderdag vormen een vast onderdeel in het anders gebruiken van de buitenruimten.

5. Dagelijkse gang van zaken

5.1. *De indeling en inrichting van de ruimte/omgeving*

Op Kinderopvang Kiekeboe eten en drinken we met elkaar als groep. Kinderen eten en drinken om gezond te blijven en om ervan te genieten. Ze leren hun eigen behoeftes en smaak kennen en keuzes te maken. Het gezamenlijk eten en drinken is ook bij uitstek een plezierig en sociaal gebeuren.

Kiekeboe kent een eigen voedingsbeleid, waarin is vastgelegd waarom wij voor bepaalde levensmiddelen kiezen, wat het aanbod is en hoe wij omgaan met dieetvoorschriften, allergieën en medicijnen. Kiekeboe ondersteunt ook het JOGG-beleid van de gemeente Putten en propageert het drinken van water en gezonde voeding.

Tijdens het intakegesprek spreken wij met ouders over de eetgewoonten van hun kind thuis en het beleid ten aanzien van voeding op Kiekeboe. Bij eten en drinken spelen alle pedagogische middelen een rol die te maken hebben met veiligheid en welbevinden. Eten en drinken zijn heel persoonlijk en ook sterk bepaald door cultuur en gewoonten in het gezin. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van grote verschillen in eetpatronen en –opvattingen. In overleg houdt Kiekeboe rekening met voedingsvoorschriften die samenhangen met religie of medische redenen. Zo nodig wordt regelmatig informatie uitgewisseld over het eetgedrag van het kind.

5.2. *Slapen en rusten*

Samen met de pedagogisch medewerkers stemmen de ouders het slaappatroon van hun kind(eren) af. Voor kinderen die overdag geen slaapmoment meer nodig hebben, creëren wij toch een rustmoment. Kinderen die voldoende rusten, kunnen daarna weer geconcentreerd en intensief spelen. Elke groep beschikt over drie slaapkamers, waar kinderen ongestoord kunnen slapen. Beddengoed is aanwezig en de kinderen slapen in een bed dat aan alle veiligheidsnormen voldoet. De kinderen worden altijd op de rug in bed gelegd. Ouders kunnen indien gewenst schriftelijk toestemming geven voor het slapen op de buik (middels formulier F-2008-05 uit het kwaliteitshandboek). Op de peuterschool is er ook de mogelijkheid gerealiseerd om te slapen. De slaapkamer grenst aan de groepsruimte, daar kunnen kinderen ongestoord slapen.

5.3. *Dagritme*

Het dagritme op de dagopvang en de bso bestaat uit een afwisseling van speelactiviteiten en verzorgingsactiviteiten. Elke dag gebeurt dit in dezelfde volgorde. Dit geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en het geeft hun structuur. Binnen de grote lijnen van de dagindeling is er ruimte om in te spelen op de gebeurtenissen en de behoefte(n) van de dag zelf. De pedagogisch medewerkers verdelen de dag in momenten waarop het mogelijk is om kinderen individueel te begeleiden en in momenten waarop groepsactiviteiten worden uitgevoerd. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de groepssamenstelling geven de pedagogisch medewerkers vorm aan een vaste dagindeling.

5.4. *Rituelen en regels*

Hoe jonger een kind is, hoe meer behoefte het heeft aan structuur. Om kinderen structuur te bieden zijn er regels nodig. Regels bieden een kind houvast, scheppen duidelijkheid en creëren hierdoor ook veiligheid. Kinderen weten wat van hen wordt verwacht en wat zij van de pedagogisch medewerkers kunnen verwachten. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen het kind om zelfvertrouwen op te bouwen.

Rituelen bieden kinderen ook houvast en duidelijkheid. Onze pedagogisch medewerkers verbinden vaste rituelen rondom activiteiten om zo voorspelbaarheid in te bouwen. Deze voorspelbaarheid geeft vertrouwen en veiligheid, waardoor het gedrag van kinderen meestal positief wordt. Een veel gebruikt middel om een ritueel te creëren, is het koppelen van een lied of een versje aan een activiteit. Op de bso werken de pedagogisch medewerkers aan een groeps sfeer waarin kinderen zich medeverantwoordelijk voelen voor het functioneren van de groep en het welzijn van andere kinderen. De pedagogisch medewerkers laten in hun eigen gedrag zien welk gedrag ze ook graag in de

groep zouden zien. De pedagogisch medewerkers structureren de groep door de groepsregels. Regels worden het liefst door de pedagogisch medewerker(s) en de kinderen samen opgesteld. Samenwerken met de kinderen bij het maken van regels heeft als voordeel dat de kinderen de regels beter kennen.

6. Observeren en signaleren

6.1. Observeren en volgen

Om de ontwikkeling van alle kinderen te kunnen volgen, speelt 'observeren en volgen' een belangrijke rol bij het pedagogisch handelen. Door te observeren kunnen pedagogisch medewerkers tegemoet komen aan de verschillen tussen kinderen en zo sensitief responsief reageren op deze verschillen. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen op twee manieren: tijdens de dagelijkse en de systematische observatie. De dagelijkse observatie vindt plaats tijdens spel en overige momenten op de dag en is gericht op wat een kind vanuit zichzelf doet.

De systematische observatie vindt plaats met behulp van observatielijsten en het kindvolgsysteem. Naast deze observaties bewaren wij binnen het kinderdagverblijf ook creatieve werkjes en bekijken wij of daar een zichtbare ontwikkeling in zit. De mentor observeert het kind en vult het observatieformulier in. Kiekeboe maakt observaties wanneer het kind 1 jaar, 2 jaar, 2,5 jaar, 3 jaar en (bijna) 4 jaar is. Wanneer er een observatie is gemaakt, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dat gesprek komt het welbevinden van het kind en de verloop van de ontwikkeling ter sprake. Bij kinderen van 0-2 jaar gebruiken wij de eigen observatielijsten van Kinderopvang Kiekeboe. Het kindvolgsysteem helpt om informatie over het kind te structureren en is van belang bij het signaleren van ontluikende problemen in de ontwikkelingslijn. Wanneer een pedagogisch medewerker twijfelt of de ontwikkelingslijn wel doorgang vindt, dan zal deze dit in eerste instantie bespreken met de directe collega en vervolgens met de stafmedewerker. Meestal zal de stafmedewerker ook het kind observeren. Samen met de mentor van het kind worden de bevindingen doorgesproken. Om te kijken of er verdere stappen moeten worden ondernomen, plannen wij een gesprek met de ouders. In dit gesprek vragen wij naar de ervaringen van de ouders en informeren wij of zij eventueel openstaan voor verdere professionele begeleiding, door een logopedist of orthopedagoog. De ouders of de stafmedewerker van Kiekeboe neemt vervolgens contact op met de professional of een instantie, zoals Buurtzorg Jong. Deze organisatie heeft een team van specialisten die ervoor zijn om ouders en kinderen te ondersteunen wanneer ze problemen ervaren in de opvoeding of de ontwikkeling van het kind.

Het overdrachtsformulier en de toegepaste methode worden door drie van de vier kinderopvang- en peuteropvang organisaties van Putten gebruikt en is ontwikkeld in samenspraak met de gemeente Putten. Kinderopvang Kiekeboe is een van die organisaties. Afhankelijk van de wens van ouders worden de overdrachtsformulieren al dan niet opgestuurd naar de basisschool als het kind vier jaar oud wordt. Afhankelijk van de ontwikkeling van het kind in de voorschoolse periode kan er al dan niet, weer in overleg van de ouders, een warme overdracht plaatsvinden met de basisschool.

Daarnaast is de kinderopvang verplichtte handelen bij vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Hiervoor is het protocol Meldcode Kindermishandeling opgesteld dat als inlijsting beschikbaar is op elke locatie.

7. Ouders

7.1. Samenwerken met individuele ouders

Ouders die hun kinderen naar de kinderopvang brengen, geven een deel van de zorg voor hun kind(eren) uit handen. De zorg thuis en binnen de kinderopvang dient in het belang van het kind zo goed mogelijk op elkaar afgestemd te zijn.

Een goed contact en een goede communicatie tussen ouders en de pedagogisch medewerker is hierbij belangrijk. Om een kind goed te kunnen verzorgen, op te voeden en te stimuleren in de ontwikkeling, moet bekend zijn wat de specifieke behoeften zijn van ieder kind en wat er in een kind omgaat. Ouders kennen hun eigen kind het beste en zijn daarom de belangrijkste bron van informatie over hun kind. Hierdoor kan een pedagogisch medewerker

aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Een positieve band tussen pedagogisch medewerkers en ouders maakt dat de kinderen zich in veilige handen voelen binnen de kinderopvang. De pedagogisch medewerkers van Kiekeboe streven naar een open informatieoverdracht waarbij een uitwisseling van ervaringen, verwachtingen, gewoonten in de groep, ideeën en eventuele opvoedingstips belangrijk zijn. Wij kunnen echter jammer genoeg niet aan alle individuele en unieke wensen van ouders voldoen.

7.2. Communicatie met individuele ouders

Naast het opbouwen van een warme en vertrouwde relatie met kinderen vindt Kiekeboe het belangrijk te bouwen aan een vertrouwensrelatie met de ouders. In alle contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders is er sprake van tweerichtingsverkeer. Samen met de ouders wordt de zorg en opvoeding van de kinderen gedeeld. Door hen goed te informeren, streven wij naar een open en betrokken relatie. In de samenwerking met ouders kent Kiekeboe naast informele gesprekken ook vaste contactmomenten:

- ✚ Het intakegesprek voor aanvang van de opvang;
- ✚ Een evaluerende gesprek, twee maanden na aanvang van de opvang;
- ✚ De dagelijkse breng- en haalcontacten met overdrachtsmoment;
- ✚ Op het mededelingenbord staan dagelijks berichten en er is een overzicht van activiteiten die die dag zijn gedaan;
- ✚ Een maandelijks digitale nieuwsbrief;
- ✚ Een jaarlijkse ouderavond;
- ✚ Een jaarlijks voortgangsgesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen;
- ✚ Diverse activiteiten voor en door ouders en kinderen;
- ✚ Een informatieve website.

7.3. De oudercommissie

De oudercommissie behartigt de belangen van ouders en kinderen op Kiekeboe. Bovendien denken zij met het management mee over een verdere ontwikkeling en verbetering van de pedagogische kwaliteit van de organisatie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de directie van de organisatie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet kinderopvang.

7.4. Klachtenregeling

Ouders die om welke reden dan ook ontevreden over de geleverde dienstverlening zijn, kunnen een beroep doen op de klachtenregeling. Kiekeboe streeft naar een optimale kwaliteit van dienstverlening. Behalve een klachtenregeling voor ouders is er ook een klachtenregeling voor de oudercommissie aanwezig. Deze klachten kunnen uiteindelijk door de oudercommissie bij de Geschillencommissie gedeponereerd worden, als er een verschil van mening is met de directie van Kiekeboe. Jaarlijks stelt de Geschillencommissie een jaarverslag op van de ontvangen klachten.

8. Medewerkers

8.1. Pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers zijn de spil waar het pedagogisch beleid om draait. Hun inzichten en begrip voor kinderen en de manier waarop zij met kinderen omgaan, bepaalt voor een groot gedeelte de kwaliteit van de opvang. Zij zijn degenen die zorgen dat onze kinderen zich veilig en prettig voelen. Zij begeleiden hen bij het leren en ontwikkelen. Zij geven hun ruimte om nieuwe ervaringen op te doen. Zij zorgen dat het 'spelen, leren, groeien' geëffectueerd wordt en centraal blijft. Kinderopvang Kiekeboe werkt met warme, bekwame, pedagogisch goed opgeleide medewerkers. Onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een afgeronde mbo-opleiding niveau 3, conform de CAO Kinderopvang. Alle pedagogisch medewerkers zijn in bezit van een certificaat Kinder-EHBO. Op elke locatie is dagelijks een bedrijfshulpverlener aanwezig.

Onze pedagogisch medewerkers krijgen ook regelmatig scholingstrajecten aangeboden ter bevordering van de vakdeskundigheid.

8.2. Mentorschap

Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een mentor toegewezen. In de rondleiding en in het allereerste kennismakingsgesprek met de ouders wordt aangegeven dat ieder kind een mentor toegewezen krijgt en wat de rol, de functie en taken van de mentor zijn. Na de inschrijving wordt aan de ouders schriftelijk en/of mondeling medegedeeld dat zij van de mentor een uitnodiging voor een intakegesprek zal ontvangen. Hierbij wordt ook aangegeven welk pedagogisch medewerker het mentorschap voor hun rekening zal nemen en nogmaals herhalen wat het doel is van het mentorschap.

Het doel is: een betere signaleringsfunctie in te stellen. De aangewezen pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het volgen van de ontwikkeling van de toevertrouwde kinderen. Met betrekking tot zaken omtrent de ontwikkeling van het kind is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders. Omgekeerd is de mentor degene die de ouders aanspreekt als er bijzonderheden zijn ten aanzien van hun kind. Dit kan zijn tijdens de overdracht wanneer het kind wordt opgehaald of wanneer de mentor de ouder uitnodigt voor een gesprek. Op de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind, daar kan hij/zij kind terecht voor emotionele ondersteuning. Binnen de buitenschoolse opvang zijn zelfstandigheid en zelfredzaamheid sleutelwoorden. De kinderen krijgen aansluitend op hun leeftijd steeds meer vrijheden. Vanaf de leeftijd van acht jaar kan een 'zelfstandigheidcontract' worden afgesloten. Dit contract sluiten de mentor, de ouders en het kind gezamenlijk af. Aan de hand hiervan kan het kind zelfstandig een aantal activiteiten ondernemen, zoals zonder toezicht buiten spelen. De afspraken die met de ouders en het kind zijn gemaakt, kunnen, afhankelijk van de locatie en de omgeving, per locatie verschillen.

8.3. Oproepkrachten

Iedere groep binnen Kinderopvang Kiekeboe heeft dagelijks eigen vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een medewerker door ziekte of verlof kan het nodig zijn dat haar werkzaamheden worden overgenomen. Door een flexibele inzet van medewerkers kan meestal intern vervanging geregeld worden. Daarnaast heeft Kiekeboe een pool van vaste oproepkrachten die incidenteel opgeroepen kunnen worden om te komen werken. Net als de vaste medewerkers beschikken ook deze oproepkrachten over de kwalificaties om te mogen werken als pedagogisch medewerker. Kiekeboe behandelt haar oproepkrachten als ware zij vaste medewerkers zijn. Ook deze medewerkers nodigt Kiekeboe uit voor locatieoverleg of bso-overleg en teamoverleg. Met hen worden ook functioneringsgesprekken gevoerd in het kader van de kwaliteitsbewaking. Deze medewerkers zetten wij niet in als mentor.

8.4. Stagiaires

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven binnen de Branche Kinderopvang ervaring op te doen, kan jaarlijks een aantal stagiaires hun beroepspraktijkvorming doorlopen binnen Kinderopvang Kiekeboe. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires vinden plaats onder begeleiding van vaste pedagogisch medewerkers. Gedurende de stage zet Kiekeboe de stagiaires voornamelijk boventallig, conform de CAO Kinderopvang, in. Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerkers wordt aangevuld met een stagiaire. Een belangrijke voorwaarde die bij het begeleiden van stagiaires wordt gesteld, is dat de professionaliteit en de kwaliteit van de opvang gewaarborgd blijven.

8.5. Vrijwilligers

Bij Kinderopvang Kiekeboe werken ook vrijwilligers. Er kunnen vrijwilligers worden ingezet voor het verrichten van diverse taken. Denk daarbij aan: het verrichten van kleine reparatiewerkzaamheden, het onderhouden van de buitenterreinen of ondersteuning geven in licht huishoudelijke taken. Een vrijwilliger kan ook meewerken als groepshulp op de groep. Net als bij inzet van stagiaires wordt hierbij de voorwaarde gesteld dat de professionaliteit en de kwaliteit gewaarborgd blijven. Alle vrijwilligers moeten voor aanvang van hun werkzaamheden een Verklaring Omtrent Gedrag overleggen.

8.6. Maatschappelijke stagiaires

Naast stagiaires van de beroepsopleidende leerweg is het binnen Kinderopvang Kiekeboe ook mogelijk een maatschappelijke stage te doen. Een maatschappelijke stage is een onderdeel van het onderwijsprogramma en wordt uitgevoerd door leerlingen van het voortgezet onderwijs. Het doel van de maatschappelijke stage is dat jongeren tijdens hun schoolloopbaan kennis maken met vrijwilligerswerk, zodat zij de meerwaarde leren van het

leveren van hun maatschappelijke bijdrage aan de samenleving. De stage is niet bedoeld om een vak te leren, zoals dat wel het geval is bij beroepsgerichte stages. Deze stagiaires worden ingezet ter ondersteuning van de pedagogisch medewerker met als taken het voorbereiden van een activiteit of het bieden van ondersteuning tijdens de uitvoering van een activiteit.

8.7. Interactievaardigheden

De basis van de pedagogische werkwijze binnen Kinderopvang Kiekeboe is terug te vinden in het positief handelen van de pedagogisch medewerkers. Het positief handelen wordt gevormd door de zes onderstaande interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit;
- Respect voor de autonomie van het kind;
- Structureren en grenzen stellen;
- Praten en uitleggen;
- Ontwikkelingsstimulering;
- Het begeleiden van positieve interacties tussen kinderen.

Met deze zes interactievaardigheden heeft de pedagogisch medewerker alle instrumenten waar kinderen behoefte aan hebben. De zorg voor veiligheid en het welbevinden, de autonomie, participatie, het spelen, leren en de sociale relaties.

Bij de interactievaardigheden zijn communicatieve vaardigheden, zoals luisteren naar en praten met kinderen, positief gedrag bevorderen, grenzen stellen en conflicten begeleiden, van groot belang. Deze vaardigheden brengen verdieping in het contact met kinderen en helpt ze te leren vertrouwen op zichzelf en op anderen.

Niet alleen de individuele interacties zijn belangrijk, maar zeker ook de interacties van de groep als geheel (de groepssfeer). Kinderen ontwikkelen zich het beste bij een plezierige sfeer in de groep, met vooral positieve interacties tussen de kinderen onderling. Het werken met voldoende vaste pedagogisch medewerkers per groep en het vormen van kindgroepen met een vaste kern neemt Kiekeboe hierbij als uitgangspunten. Deze uitgangspunten worden vaak aangeduid met de termen stamgroep, basisgroep, groepsgrootte, beroepskracht/kind-ratio en groepsstabiliteit.

9. Gezondheid en veiligheid

9.1. *Zieke kinderen*

Bij Kiekeboe kan een ziek kind niet naar de opvang. Zieke kinderen vragen meer aandacht en verzorging en dat is niet optimaal te realiseren binnen een groep kinderen. Als er sprake is van besmettingsgevaar voor andere kinderen, dan is het van groot belang dat ouders pedagogisch medewerkers en directie hierover inlichten. Wordt een kind ziek tijdens het verblijf op Kiekeboe, dan neemt de pedagogisch medewerker contact op met de ouders. Kiekeboe vindt het belangrijk dat ouders in ieder geval geïnformeerd zijn over het welzijn van hun kind. Met ouders wordt overlegd of het kind eerder wordt opgehaald.

9.2. *Medicijngebruik*

De pedagogisch medewerkers van Kiekeboe mogen geen medische en/of verpleegkundige handelingen verrichten. In opdracht van een ouder mag een pedagogisch medewerker wel medicijnen toedienen. Dit betreft specifieke diëten, antibiotica, hoestdrank, oog- en oordruppels enzovoort. De ouders dragen zorg voor een duidelijke uitleg en zij dragen ook de eindverantwoordelijkheid voor het gebruik van de medicatie. Het formulier 'overeenkomst toediening medicijnen' dient hiervoor ingevuld en ondertekend te worden door de ouders, voordat de medicatie wordt toegediend. Pedagogisch medewerkers mogen geen pijnstillers geven aan kinderen. Een pijnstiller werkt onder andere koortsverlagend en kan daarmee het verloop van het ziektebeeld verhullen. Daarom verstrekt Kiekeboe deze middelen niet.

9.3. *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling*

Binnen Kinderopvang Kiekeboe wordt een meldcode gehanteerd. Deze meldcode voor de kinderopvang is gebaseerd op de Basis Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Deze meldcode is ontwikkeld in opdracht van de Brancheorganisatie Kinderopvang. Door middel van een stappenplan wordt aangegeven hoe gehandeld moet worden als er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Hiernaast bevat de meldcode een route hoe er gehandeld moet worden bij signalen van een mogelijk geweld- of zedendelict door een collega. Ook is er een route hoe gehandeld moet worden wanneer er sprake is van seksueel overschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Elke stap wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht. Tevens staat in de meldcode beschreven wie per stap de verantwoordelijkheid draagt voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat. Ten slotte is in de meldcode een sociale kaart en signalenlijsten opgenomen (zie: Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling).

9.4. *Vier ogen- en vier orenprincipe/opendeurpolitiek/transparantie*

Een situatie waarin kinderen van 0-4 jaar in de opvang langere tijd met één volwassene alleen zijn is uit het oogpunt van veiligheid niet acceptabel. Dit stelt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar aanleiding van het rapport van de Commissie Gunning. Kiekeboe werkt daarom met het zogenaamde 'vierogenprincipe'. Het vierogenprincipe houdt in dat medewerkers niet alleen op de groep mogen staan, maar dat een andere volwassene elk moment de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren.

Kiekeboe vindt het erg belangrijk dat kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving worden opgevangen. We brengen het principe van vier ogen, vier oren en transparantie op verschillende manieren in de praktijk. Door onderstaande maatregelen zorgen wij ervoor dat de sociale controle op medewerkers en kinderen gedurende de opvang groot is. Tevens sluit Kiekeboe hiermee uit dat een volwassene langdurig alleen met een kind kan zijn.

Locatie Boekweit is een nieuw, modern gebouw met veel glas. Door de vele ramen zijn de ruimtes transparant, zodat alles goed te volgen is. Tussen de twee groepsruimtes in bevindt zich een speelhal waar beide dagopvanggroepen gebruik van maken. In de deuren zit een groot raam. Zo is het mogelijk om vanuit de speelhal de groepsruimten in te kijken. De grote buitenramen met aan de beide kanten speelplaatsen maken de ruimten, zowel binnen als buiten, heel transparant.

De slaapkamers grenzen aan de groep. Wanneer een pedagogisch medewerker de slaapkamer betreedt, blijft de deur volgens afspraak open.

Op locatie Boekweit hebben wij twee groepen waar in principe gedurende de dag twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Wanneer de bezetting op een groep laag is en er maar één pedagogisch medewerker ingezet hoeft te worden, is het mogelijk dat Kiekeboe de groepen samenvoegt. Wanneer dit gebeurt, zullen collega's (onder wie ook de directrice, stafmedewerkers, administratieve medewerkers en collega's van de bso) onverwacht op de groep naar binnen lopen om een kijkje te nemen op de groep. De inzet van stagiaires vergroot ook de aanwezigheid van extra ogen en oren op de groep.

Kortdurend alleen op de groep zijn kan voorkomen in situaties waarbij een pedagogisch medewerker even naar een andere groep, de keuken, het magazijn, het toilet of iets dergelijks loopt. Deze momenten zijn zo kort dat wij ervan uitgaan dat er niets onoorbaars kan plaatsvinden.

Aan het begin en het einde van de reguliere begintijd maakt Kiekeboe gebruik van de drie-uurs regeling. Het onvoorspelbare karakter van de haal- en brengsituaties (men weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt) verkleint het risico dat een pedagogisch medewerker zich onbespied zou kunnen voelen.

Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en niet structureel alleen buiten met de kinderen. Bovendien staat de buitenspeelruimte midden in de woonwijk en sluit deze aan op de groepsruimten en het kantoor van de organisatie. Een pedagogisch medewerker zal zich altijd bewust zijn van de mogelijke aanwezigheid van derden.

De 3-plusgroep maakt buiten de schoolvakanties dagelijks gebruik van de bso-ruimte. Dit gebeurt onder begeleiding van twee pedagogisch medewerkers. Is dit vanwege de BKR maar één pedagogisch medewerker, dan is er de afspraak dat collega's onverwacht even binnenlopen bij elkaar.

Aanvullende maatregelen:

- Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimte binnen zonder te kloppen;
- Collega's van kantoor komen regelmatig binnen in de groepsruimtes;
- De verschoonruimte heeft een open verbinding met de groepsruimte.

De peuterschool op locatie Kelnarijstraat is een gebouw met een opendeurenbeleid en ruimten die met elkaar verbonden zijn. Hierdoor zijn de ruimten transparant, zodat alles goed te volgen is. Tussen de drie ruimten bevindt zich een speelhal, ook met een open karakter.

De slaapkamer grenst aan de groepsruimte. Wanneer een pedagogisch medewerker de slaapkamer betreedt, blijft de deur volgens afspraak open.

Op locatie Kelnarijstraat hebben wij één groep waar in principe gedurende de dag twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn of een staflid. Wanneer de bezetting op een groep laag is en er maar één pedagogisch medewerker zal een staflid of de directeur in het pand aanwezig zijn. Die zal onverwacht op de groep naar binnen lopen om een kijkje te nemen op de groep. De inzet van stagiaires vergroot ook de aanwezigheid van extra ogen en oren op de groep.

Aan het begin en het einde van de reguliere begintijd maakt Kiekeboe gebruik van de drie-uurs regeling. Het onvoorspelbare karakter van de haal- en brengsituaties (men weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt) verkleint het risico dat een pedagogisch medewerker zich onbespied zou kunnen voelen.

Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en niet structureel alleen buiten met de kinderen. Bovendien staat de buitenspeelruimte die de peuterschool gaat gebruiken naast een basisschool. Een pedagogisch medewerker zal zich altijd bewust zijn van de mogelijke aanwezigheid van derden.

9.5.   Achterwacht

Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op een locatie werkt, kunnen zich situaties voordoen waarbij assistentie gewenst of noodzakelijk is. Voor situaties waarbij geen spoedeisende hulp nodig is, is een achterwachting opgesteld. Bij spoedeisende gevallen wordt 112 gebeld.

Op de locatie aan de Boekweitstraat en tijdens de peuterschool op de Kelnarijstraat zijn altijd twee personen in het pand. Mocht het voorkomen dat dit niet het geval is, dan is een door de directie aangewezen persoon de achterwacht. Deze persoon moet binnen vijftien minuten aanwezig zijn in geval van calamiteiten.

Voor de bso-locatie "De Driehoek" geldt dat een door de directie aangewezen persoon de achterwacht is. Deze persoon moet binnen vijftien minuten aanwezig zijn in geval van calamiteiten.

10. Bijlagen

Bijlage 1: Pedagogisch werkplan dagopvang van locatie Boekweitstraat 20 (groepen "Poespas" en "Ratjetoe")

Doel:

Opvang bieden door middel van een gestructureerde dagindeling, waarbij er oog is voor de leeftijd van het kind en de daarbij passende behoeften. Door verschillende leeftijden in een groep op te vangen wordt de thuissituatie nagebootst. Er is een aanbod van gevarieerd spel en speelgoed, waardoor een kind in zijn eigen tempo geprikkeld en gestimuleerd wordt.

Visie:

De kinderen een warme en veilige plaats bieden waar ze zich thuis voelen. Voor ieder kind is er individuele aandacht en zorg.

Dagindeling:

07.30-9.00	De kinderen worden gebracht en mogen vrijspelen, er worden diverse spelmaterialen aangeboden.
09.00	Gezamenlijk opruimen, kinderen vanaf 3 jaar gaan naar de 3-plusgroep.
09.30	In de kring; er worden liedjes gezongen n.a.v. het thema.
09.45	Fruit eten en water drinken, uit een boek voorlezen.
10.00	Kinderen die gaan slapen, worden naar bed gebracht.
10.15	Aanbod van activiteit n.a.v. de activiteitenkalender.
11.15	Toiletbezoek en verschoonronde.
11.30	Broodmaaltijd.
12.30	3-plusgroep gaat terug naar de stamgroep.
12.30	Kinderen die gaan slapen, worden naar bed gebracht.
12.30-13.15	Pedagogisch medewerker houdt pauze.
13.15-14.00	Pedagogisch medewerker houdt pauze.
14.30	Kinderen met een luier worden indien nodig verschoond.
14.30	Kinderen komen uit bed en krijgen yoghurt/fruit/rauwkost en drinken.
14.45	Voorlezen/liederen zingen/tafelspelletjes.
15.00	Eventueel kinderen naar bed brengen.
15.15	Aanbod van een activiteit n.a.v. de activiteiten kalender.
16.00	Toiletbezoek en verschoonronde.
16.30	Cracker eten, water drinken en boek voorlezen;
16.30-18.00	Kinderen kunnen worden opgehaald/kinderen kunnen vrijspelen

Activiteiten

Gedurende dag door worden er verschillende activiteiten aangeboden n.a.v. het activiteitschema. Door het aanbod van verschillende activiteiten worden alle ontwikkelingsgebieden gestimuleerd. Elke dag komt er een bepaald ontwikkelingsgebied aan bod. De activiteiten die hier uit voortvloeien, zijn:

- Knutselen;
- Buiten spelen;
- Wandelen;
- Kringspel;
- Bewegingsspel;
- Fantasiespel;
- Zingen;
- Spelletjes;
- Puzzelen.

Regels op de groep:

- Niet rennen maar lopen op de groep;

- ✚ Elkaar niet bewust pijn doen;
- ✚ Correct gebruik van meubilair;
- ✚ Correct gebruik van speelgoed;
- ✚ Geen speelgoed van elkaar afpakken;
- ✚ Rekening houden met elkaar;
- ✚ Bepaalde activiteiten, zoals puzzelen en spelletjes doen, gebeuren alleen aan tafel.

Regels rondom het eten:

- ✚ Op elkaar wachten totdat iedereen klaar is;
- ✚ Eerst een boterham met hartig beleg, daarna beleg naar keuze;
- ✚ Na twee boterhammen melk opdrinken en daarna eventueel nog een boterham eten;
- ✚ Kinderen mogen hun eigen boterham smeren;
- ✚ Aan tafel zitten tijdens het eten en drinken;
- ✚ Inspelen op de behoeften van het kind;
- ✚ De kinderen maken gebruik van bestek tijdens het fruit eten en de broodmaaltijd.

Omggaan met straffen en belonen en het stellen van grenzen

- ✚ Het gedrag wordt benoemd en het gevolg wordt uitgelegd.
- ✚ Corrigeren houdt in dat het kind even uit het spel wordt gehaald.
- ✚ Dezelfde pedagogisch medewerker maakt het weer goed met een kind, zodat een kind weet dat de 'straf' voorbij is.
- ✚ Bij het stellen van regels en grenzen wordt er gekeken naar de leeftijd van het kind.
- ✚ Aan de peuters wordt uitgelegd dat jongere kinderen de regels nog niet begrijpen.
- ✚ Positieve benadering naar de kinderen, veel belonen (complimentjes geven) bij het juiste gedrag.

Rituelen

- ✚ Aan ieder kind dat binnenkomt, wordt aandacht geschonken.
- ✚ Samen met het kind wordt afscheid genomen van de ouder/verzorger.
- ✚ Verjaardag; een feest wordt gevierd, compleet met feestmuts, zingen, muziek, cadeau en liefst een gezonde traktatie.
- ✚ Afscheid; er wordt aandacht geschonken aan het vertrek van een kind: een slinger van zakdoeken wordt opgehangen, kinderen en pedagogisch medewerkers krijgen een traan geschminkt. Op een kaart wordt een afscheidsgroet geschreven.
- ✚ Zindelijkheidsstraining; de kinderen worden gestimuleerd om zelf naar de WC te gaan, zij krijgen extra aandacht en worden beloond met een sticker op hun plasposter.
- ✚ De kring; ieder kind wordt d.m.v. het zingen van een lied welkom geheten. Er worden liederen gezongen, boeken gelezen of een kringspel gedaan.
- ✚ De eet- en drinkmomenten worden altijd d.m.v. een lied of opzegvers begonnen en afgesloten.

Nieuwe kinderen

- ✚ Een intakegesprek vindt plaats en er worden wenafspraken gemaakt.
- ✚ Ouders wordt gevraagd het kind voor te stellen in het zgn. "Hallo formulier".
- ✚ De mentor is tijdens de wenperiode het vaste gezicht voor het kind en de ouders. De wendagen zullen indien mogelijk gepland zijn op de dagen dat het kind gaat komen of wanneer de leidster aanwezig is.

Slapen

Kinderen slapen in een bed (ook baby's). Het kind wordt naar bed gebracht en welterusten toegewenst. Het streven is om ieder kind een vaste slaapplek te geven. Kinderen slapen in een slaapzak, meegenomen van huis. Haarelastiekjes, sieraden enz. worden afgedaan. Kledingstukken met koordjes, capuchons enz. worden uitgedaan.

Ontwikkeling en stimulering

- ✚ Regelmatig nieuw speelgoed aanbieden;
- ✚ Rekening houden met de leeftijd/ behoefte van het kind;

- ✚ Speelgoed spannend houden;
- ✚ Jongere kinderen worden gestimuleerd/geprikkeld door oudere kinderen.

Kindvolgsysteem

Alle kinderen krijgen een mentor toegewezen. De ontwikkeling van het kind wordt in beeld gebracht in het kindvolgsysteem. Ieder half jaar wordt door de mentor een observatie van het kind gemaakt en deze wordt tijdens een oudergesprek besproken. Informatie van het kind wordt verzameld in een map. De mentor draagt zorg voor de inhoud van de map. In de map zijn o.a. verslagen, observaties, dagverslagen, foto's en knutselwerken terug te vinden.

Locatieoverleg

Iedere zes weken vindt een locatieoverleg plaats. Tijdens dit overleg komt het volgende aan de orde:

- ✚ Het pedagogisch handelen;
- ✚ De samenwerking op de groep en tussen de groepen;
- ✚ Lopende zaken;
- ✚ Kindbespreking;
- ✚ Hygiëne en veiligheid.

Bezoek aan het Zorg erf Buitenleven

Elke week gaat een groep peuters op bezoek bij de bewoners van zorgcentrum het Zorg erf Buitenleven. Het bezoek aan Zorg erf Buitenleven duurt ongeveer twee uur. De peuters worden in de bussen van de bso naar het Zorg erf vervoerd. Op twee woongroepen voeren de kinderen samen met de bewoners een activiteit uit. Daarna gaan bewoners en kinderen het erf op om naar de dieren te kijken, deze te aaien en wat toe te stoppen. Daarna komen de kinderen weer terug naar Kiekeboe.

Teamtaken:

- ✚ Begeleiding stagiaires;
- ✚ Mentorschap;
- ✚ Veiligheid/onderhoud;
- ✚ Hygiëne/gezondheid;
- ✚ Bibliotheek;
- ✚ Boodschappenbestelling.

Bijlage 2: Pedagogische doelen 3-plusactiviteiten

De vier pedagogische doelen zijn ook verweven in de 3-plusactiviteiten. Per doel wordt beschreven wat wij bij Kieekeboe voor ogen hebben met '3-plusactiviteiten'.

Bieden van emotionele veiligheid

1. Het kind heeft vertrouwen in de pedagogisch medewerker.
Het kind kan steun zoeken en zich laten troosten. Tijdens het spel gebruikt het kind de pedagogisch medewerker als veilig baken.
2. Bewustwording van zichzelf. Het kind onderneemt stappen om tot spel of samenspel te komen en krijgt daardoor zelfvertrouwen in zijn/haar eigen kunnen.
3. Bewustwording van identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken.
4. Positieve ervaringen opdoen. Plezier in eigen lijf en leven. Plezier in omgaan met andere kinderen. Het kind geniet van bewegen, spelen en nieuwe vaardigheden leren.

Sociale competenties

1. Hulp vragen en ontvangen van de pedagogisch medewerkster en leeftijdsgenoten.
2. Ervaren om een onderdeel van de groep te zijn en een 3-plusser kent de groepsgenoten bij hun naam.
3. Een 3-plusser s op de hoogte van de regels van de groep. Is vertrouwd met het dagritme.
4. De andere kinderen in de groep nodigen uit om:
  - ✚ Samen te spelen;
  - ✚ Rekening te houden met elkaar;
  - ✚ Elkaar te imiteren;
  - ✚ Initiatieven nemen, het kind kan een spel beginnen en andere kinderen een rol geven;
  - ✚ Zorg voor elkaar en voor de natuur. Het kind leert om te gaan met planten en dieren.

Persoonlijke competentie

Motorisch en zintuiglijke competenties:

- ✚ Grof motorische vaardigheden (o.a. fietsen, klimmen, rennen, hinkelen en voetballen);
- ✚ Fijn motorische vaardigheden (boterham smeren, zelf aan- en uitkleden, knippen, prikken, etc.);
- ✚ Plezier in zintuiglijke ervaringen als voelen, ruiken, horen, proeven en zien;
- ✚ Bouwen en uitvinden. Het kind vindt oplossingen bij het maken van garages van blokken, bruggen bouwen enz.

Cognitieve competenties:

- ✚ Begrijpen en benoemen van emoties;
- ✚ Verbanden leggen tussen gebeurtenissen (oorzaak – gevolg);
- ✚ Ordenen, meten en tellen;
- ✚ Concentreren.

Taalontwikkeling:

- ✚ Een gesprek kunnen voeren;
- ✚ Luisteren naar een verhaal en dit na kunnen vertellen;
- ✚ Vertellen wat het voelt, wil of heeft meegemaakt.

Morele competenties, normen en waarden

- ✚ Verantwoordelijkheid tonen, het kind wil graag een taak voor de pedagogisch werker doen.
- ✚ Gehoorzamen en goede manieren laten zien. Luisteren naar de pedagogisch werker en aanwijzingen opvolgen;
- ✚ Het kind kan rituelen opvolgen als handen wassen, vieze schoenen uittrekken en gezicht schoonmaken.

Bijlage 3: Pedagogisch werkplan van de 3-plusgroep

Doel:

Opvang bieden aan kinderen vanaf 3 jaar, waarbij oog is voor de ontwikkelingsfase van het kind en daarbij passende behoefte(n). Er is een aanbod van gevarieerd spel en speelgoed, waardoor een kind in zijn eigen tempo geprikkeld en gestimuleerd wordt. Door het creëren van een horizontale groep ontmoeten de kinderen leeftijdsgenootjes om samen te spelen en sociale vaardigheden te oefenen.

Visie:

Kinderen een stimulerende en prikkelende omgeving bieden ter voorbereiding op de basisschool.

Dagindeling:

09.00 Kinderen verlaten de stamgroep om naar de 3-plusruimte te gaan (dit is de bso-ruimte "Hokus Pokus")

09.30 In de kring, kringgesprek en er worden liedjes gezongen n.a.v. het thema.

10.00 Kinderen krijgen fruit, water en limonade.

10.15 Aanbod van activiteiten n.a.v. de activiteitenkalender.

11.15 Verschoon- /toiletronde.

11.30 Broodmaaltijd.

12.30 De kinderen keren terug naar hun stamgroep.

Activiteiten:

Gedurende dit dagdeel door worden er verschillende activiteiten aangeboden n.a.v. het activiteitschema. Door aanbod van verschillende activiteiten worden alle ontwikkelingsgebieden gestimuleerd. Elke dag komt er een bepaald ontwikkelingsgebied aan bod. De activiteiten die hieruit voortvloeien zijn:

- Knutselen;
- Buiten spelen;
- Wandelen;
- Kringspel;
- Bewegingsspel;
- Fantasiespel;
- Zingen;
- Spelletjes;
- Puzzelen.

Regels op de groep:

- Lopen op de groep;
- Elkaar niet bewust pijn doen;
- Correct gebruik van meubilair;
- Correct gebruik van speelgoed;
- Geen speelgoed van elkaar afpakken;
- Rekening houden met elkaar;
- Bepaalde activiteiten, zoals puzzelen en spelletjes doen, gebeuren alleen aan tafel.
- De kast met spellen blijft dicht;
- Materiaal waar niet direct mee wordt gespeeld, blijft in de kast.
- Traphekje is gesloten wanneer 3-pluskinderen op de bso spelen.
- De bso-groep wordt na gebruik netjes achtergelaten.

Regels rondom het eten:

- Op elkaar wachten totdat iedereen klaar is;
- Eerst een boterham met hartig beleg, daarna beleg naar keuze;
- Na twee boterhammen, melk opdrinken en daarna eventueel nog een boterham eten;
- Kinderen mogen hun eigen boterham smeren;

- ✚ Aan tafel zitten tijdens het eten en drinken;
- ✚ Inspelen op de behoeften van het kind;
- ✚ De kinderen maken gebruik van bestek tijdens het fruit eten en de broodmaaltijd.

Omgaan met straffen en belonen en het stellen van grenzen

- ✚ Het gedrag wordt benoemd en het gevolg wordt uitgelegd.
- ✚ Corrigeren houdt in dat het kind even uit het spel wordt gehaald.
- ✚ Dezelfde pedagogisch medewerker maakt het weer goed met een kind, zodat een kind weet dat de 'straf' voorbij is.
- ✚ Bij het stellen van regels en grenzen wordt er gekeken naar de leeftijd van het kind.
- ✚ Positieve benadering naar de kinderen, veel belonen (complimentjes geven) bij het juiste gedrag.

Nieuwe kinderen

- ✚ Kinderen die bijna 3 jaar worden, mogen gaan wennen op de 3-plusgroep.
- ✚ Pedagogisch medewerkers maken onderling wenaafspraken en informeren de ouders van het kind hierover.
- ✚ Wanneer een kind 3 jaar is geworden, kan het deel uit gaan maken van de 3-plusgroep. Heeft het langer de tijd nodig om te wennen, dan stemmen de pedagogisch medewerkers dit onderling met elkaar af.

Rituelen

- ✚ Kinderen die 3 jaar worden, vieren hun feestje op de stamgroep "Poespas" of "Ratjetoe".
- ✚ Kinderen die 4 jaar worden, vieren hun feestje op de 3-plusgroep.
- ✚ Wanneer een kind afscheid neemt, wordt er een afscheidsfeestje gevierd.
- ✚ Zindelijkheidsstraining; de kinderen worden gestimuleerd om naar het toilet te gaan, zij krijgen extra aandacht en worden beloofd met een sticker.
- ✚ Wanneer kinderen tijdens het vrij spelmoment naar de wc gaan, halen ze een ketting op bij de pedagogisch medewerker.
- ✚ De kring; ieder kind wordt d.m.v. het zingen van een liedje welkom geheten. Er worden liedjes gezongen, boekjes gelezen of er wordt een kringspelletjes gedaan.
- ✚ Eet- en drinkmomenten worden altijd d.m.v. een liedje of opzegversje afgesloten.

Kindvolgsysteem

- ✚ Regelmatig is er een terugkoppeling aan de mentor van het kind over de ontwikkelingen van het kind.
- ✚ Wanneer tijdens de 3-plusgroep een kind opvallend gedrag vertoont, wordt dit doorgegeven aan de mentor van het kind.

Bezoek aan Zorgverf- Buitenverblijf

- ✚ Elke week gaan de kinderen op bezoek bij de bewoners van Zorgverf-Buitenverblijf. De kinderen worden met de auto's van Kiekeboe vervoerd. Het bezoek duurt ongeveer een uur en is gericht op leuke interacties tussen ouderen en peuters.

Uitstapjes

- ✚ De kinderen van de 3-plusgroep maken regelmatig uitstapjes naar het park, de markt en de bibliotheek. Ze maken hierbij gebruik van de Stint.

Bijlage 4: Pedagogisch werkplan van bso "Hokus Pokus" locatie Boekweitstraat

Doel:

Het opvangen van kinderen die de basisschool bezoeken en/of in de basisschoolleeftijd zijn, vóór en na school, op marge- en studiedagen en tijdens alle schoolvakanties.

Visie:

Bso "Hokus Pokus" biedt opvang in een huiselijke sfeer, waar kinderen in hun vrije tijd eigen initiatieven nemen en keuzes maken wat betreft hun spel en activiteiten. Daarnaast zijn er georganiseerde vrijetijdsactiviteiten en uitstapjes die een extra stimulans zijn voor een brede ontwikkeling van kinderen.

Groepssamenstelling:

Op bso "Hokus Pokus" kunnen maximaal 40 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar worden opgevangen. Als de groep groter is dan 20 kinderen, dan zal de groep worden opgesplitst in een basisgroep (4 - 7 jaar) en een plusgroep waarin kinderen vanaf 8 jaar verblijven.

Dagindeling

Voorschoolse opvang

Bij de voorschool van kinderopvang Kiekeboe worden kinderen van beide bso locaties opgevangen. Van 7.15 tot 8.30 uur bieden wij voorschoolse opvang (vso) aan. Op de vso kunnen de kinderen een ontbijt geserveerd krijgen. De kinderen op de vso hebben daarnaast de tijd om even te spelen en te relaxen, zodat zij ontspannen aan hun schooldag kunnen beginnen. De kinderen worden vervolgens lopend of met de auto naar school gebracht en op het plein afgezet of in de klas overgedragen aan de leerkracht. Vanaf 8 jaar mogen kinderen (mits ouders hier toestemming voor hebben gegeven) zelfstandig naar school gaan.

Naschoolse opvang

Naschoolse opvang (nso) wordt geboden na schooltijd. Kinderen worden met de auto of lopend van school opgehaald. Uiteraard is er de mogelijkheid dat kinderen vanaf 8 jaar zelfstandig uit school naar de opvang komen. Een nso-middag kan opvang zijn vanaf 12.00 uur tot 18.30 uur. Wij spreken dan van een lange middag opvang (nso lang). Opvang van 15.00 uur tot 18.30 uur noemen wij een korte middag opvang (nso kort).

Dagindeling nso lang

12.00	Kinderen worden uit school opgehaald.
12.30	Kinderen krijgen een lunch aangeboden: brood met diverse soorten beleg en een beker melk/karnemelk.
13.00-15.00	Afwisseling van vrij spel en gerichte activiteiten.
15.00	Kinderen die 's middags naar school zijn geweest, worden opgehaald en ontvangen.
15.15	Een gezamenlijk tafelmoment waarbij de kinderen fruit, koek, water en limonade krijgen aangeboden.
15.45	Aanbod van vrije of gerichte activiteiten.
17.00	Kinderen krijgen een soepstengel.

Vanaf 16.30 uur kunnen kinderen weer worden opgehaald.

Dagindeling nso kort

15.00	Kinderen worden van school gehaald en de pedagogisch medewerkers verwelkomen de kinderen op de groep.
15.30	Voor de kinderen staat er water, limonade, fruit en koek klaar. De kinderen kunnen elkaar tijdens dit tafelmoment even begroeten en hun belevenissen van de dag met elkaar en de pedagogisch medewerker delen.

- 16.00 Kinderen kunnen deelnemen aan vrije of georganiseerde activiteiten. Op de bso wordt gewerkt met zogenaamde moodboards. Hierdoor is het voor kinderen snel inzichtelijk aan welke activiteiten ze mee kunnen doen.
- 17.00 Kinderen krijgen een soepstengel.
Vanaf 16.30 uur kunnen kinderen weer worden opgehaald.

Vakantieopvang

Vakantieopvang is opvang tijdens de schoolvakanties gedurende een hele of een halve dag. Gedurende de vakantieopvang worden kinderen van beide bso locaties gezamenlijk opgevangen. Het programma is als volgt:

- 7.15 Kinderen kunnen worden gebracht en kunnen indien gewenst ontbijten.
Kinderen die na 7.30 uur worden gebracht, maken meestal geen gebruik van onze ontbijtservice.
- 9.30 Kinderen zijn aanwezig
- 9.45 Tafelmoment; alle kinderen krijgen fruit, water en limonade. Met de kinderen wordt het programma van de dag doorgenomen. Het vakantieprogramma heeft vrije en georganiseerde activiteiten en er zijn uitstapjes gepland.
- 10.15 Het vakantieprogramma wordt gevolgd. Kinderen zijn vrij om daar al dan niet aan deel te nemen.
- 12.30 Lunch: kinderen krijgen een broodmaaltijd met diverse soorten beleg en minimaal een beker melk/karnemelk.
- 13.00 -13.30 Pedagogisch medewerker houdt pauze.
- 13.30 -14.00 Pedagogisch medewerker houdt pauze.
- 14.00 Vervolg vakantieprogramma. Kinderen zijn vrij om daar al dan niet aan deel te nemen.
- 15.00 Kinderen krijgen fruit, water en limonade.
- 17.00 Kinderen krijgen een soepstengel.
Vanaf 16.30 uur kunnen kinderen weer worden opgehaald.

Haal- en brengtijden

Vso: brengen vanaf 7.15 uur tot aanvang school.

Nso: halen vanaf 16.30 tot 18.30 uur.

Vakantieopvang: brengen tussen 7.15 tot 9.30 uur.

Halve dag vakantieopvang: brengen/halen tussen 13.00 en 13.30 uur.

Vakantieopvang: halen vanaf 16.30 tot 18.30 uur.

Indien kinderen vanwege een activiteit of uitstapje niet om 16.30 uur op de locatie terug zullen zijn, wordt dit aan de ouders gecommuniceerd.

Kiekeboe biedt maatwerk. In overleg kunnen ouders/verzorgers afwijken van de standaard haal- en brengtijden.

Activiteiten

Er is een uitgebreid aanbod aan speelmogelijkheden, zowel binnen als buiten. De creativiteit, fantasie en interesses worden geprikkeld, en uiteraard gaan we in op wensen en initiatieven van de kinderen zelf.

Kinderen van de bso kunnen de basisgroep verlaten als ze deelnemen aan activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld zijn; een sportles van JongPutten, een uitstapje naar het bos, park of de bibliotheek.

Voor de bso geldt altijd de volgende regel: een pedagogisch medewerker mag maximaal 11 aanwezige kinderen begeleiden, in leeftijd van 4 – 13 jaar.

Bij activiteiten groten in groepen dan 30 kinderen waarbij kinderen de basisgroepen verlaten, verdelen wij de groep kinderen onder de aanwezig pedagogisch werkers. Hierbij houden we rekening met de BKR van 1 op 11 kinderen. Voordat wij op pad gaan, weten de kinderen bij welke pedagogisch werkers zij horen en kunnen zij ten alle tijden op hen terug vallen.

Tijdens de activiteit wordt er voor extra ondersteuning stagiaires en vrijwilligers ingezet, dit naast de inzet van de wettelijk vastgestelde beroepskrachten.

Regels op de groep

- ✚ Wij groeten elkaar bij het komen en weggaan;
- ✚ Wij hebben respect voor elkaar en voor de spullen van een ander;
- ✚ Wij gaan netjes en doelmatig om met de materialen;
- ✚ Opruimen van de materialen die je gebruikt hebt, ook gezamenlijk opruimen van bijvoorbeeld de speelzaal en buitenruimte;
- ✚ Wij schelden, plagen en vechten niet;
- ✚ Handen wassen voor het eten en na toiletbezoek;
- ✚ Tijdens het eten maakt ieder kind (zoveel mogelijk) zijn eigen boterhammen klaar. Iedereen eet en drinkt rustig en blijft aan tafel tot de meesten klaar zijn (ongeveer 20 minuten);
- ✚ Er zijn regels en afspraken over het gebruik van de computer en TV.

Nieuwe kinderen

Een nieuw kind dat op de bso is geplaatst, wordt samen met de ouders uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens de intake wil de pedagogisch medewerker alles horen over het kind en vertelt zij over het reilen en zeilen op de bso. Ook worden er wenaafspraken gemaakt. Tijdens het wennen wordt het kind geïntroduceerd in de groep en krijgt hij/zij een rondleiding op de locatie. De pedagogisch medewerker koppelt een maatje aan het nieuwe kind, zodat het kind zich snel vertrouwd voelt op de bso. Er worden twee wennmomenten van ca. drie uur ingepland. Bij doorstroming van een kind vanuit de dagopvang wordt het interne overdrachtformulier gebruikt. Na drie maanden vindt er een evaluatie plaats over de start van de buitenschoolse opvang. Natuurlijk zijn er bij het halen/brengen gesprekken met de ouders over de voortgang van het kind.

Ontwikkeling en stimulering

Spelend leren staat centraal op de bso. Alle kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo. De kinderen zijn op een leeftijd om specifieke talenten te ontwikkelen. Ze blijken ergens goed in te zijn en bouwen dat verder uit. De rol van onze pedagogisch medewerkers is dat zij de juiste omgeving scheppen, interessante informatie aanreiken, vragen stellen die aanzetten tot nadenken enzovoort. Een aanbod dat past bij wat het kind aankan en interessant vindt. Door een aanbod van vrije en georganiseerde activiteiten leren kinderen keuzes maken, maken zij kennis met nieuwe activiteiten en/of leren zij nieuwe vaardigheden aan.

Signaleringsfunctie

Iedere zes weken is er een bso-overleg. Kinderen met opvallend of moeilijk gedrag worden besproken. Ook de ouders worden geïnformeerd wanneer ons iets is opgevallen. Soms is het nodig om externe hulpverlening te benaderen. De pedagogisch medewerkers maken hun zorgen kenbaar bij de stafmedewerker. In overleg met de ouders wordt er dan hulp gezocht bij een externe hulpverlening.

Kindvolgsysteem

Op de bso worden de kinderen gevolgd waarbij betrokkenheid en welbevinden centraal staat. Jaarlijks wordt er een observatieverslag gemaakt dat de ouders kunnen lezen en naar behoefte kunnen bespreken met de pedagogisch medewerker.

Rituelen

Vaste rituelen zijn: het vieren van verjaardagen, Sinterklaas, Kerst en Pasen, het Kiekeboefeest. Verder wordt er aandacht geschonken aan jaarlijkse lokale en landelijke gebeurtenissen en speciale dagen, zoals Moeder- en Vaderdag.

Locatieoverleg

Eens per zes weken is er een locatieoverleg. Hierbij zijn de bso-medewerkers van bso "Hokus Pokus" en bso "De Driehoek" aanwezig. De locatieverantwoordelijke organiseert het overleg en beheert de agenda. Tijdens dit overleg komen veel praktische en organisatorische zaken aan de orde, eveneens als de activiteitenkalender, de kinderen, het pedagogisch handelen, de samenwerking en de planning voor de komende periode.

Teamtaken

Elke pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor een veilige en kwalitatief goede kinderopvang. Het is daarom ook belangrijk dat iedereen deelneemt aan onderstaande teamtaken:

- Het vervoer van de kinderen;
- Voorraadbeheer van materialen, huishoudelijke artikelen en boodschappen;
- Voorbereiding van activiteiten;
- Schoonmaken van speelgoed, verkleedkleden en speelkleden enz.;
- Het volgens de diverse protocollen bijhouden van regels betreffende gezondheid, veiligheid en hygiëne;
- Het bijhouden van de presentielijsten;
- Begeleiding van de stagiaires;
- Bijwonen van het bso-overleg;
- Deelnemen aan de werkgroepen voor het organiseren van een activiteit of festiviteit.

Bijlage 5: Pedagogisch werkplan van bso "De Driehoek" locatie Kelnarijstraat

Doel:

Het opvangen van kinderen die de basisschool bezoeken en/of in de basisschoolleeftijd zijn na school op maandag, dinsdag en donderdag.

Visie:

De tijd die de kinderen bij "De Driehoek" doorbrengen is vrije tijd; wij vinden het belangrijk dat de kinderen mee kunnen denken over de invulling van de tijd die zij bij de opvang doorbrengen. Kinderparticipatie ondersteunt de opvoeding van kinderen tot mondige burgers. Kinderen leren opkomen voor zichzelf, leren onderhandelen en leren dat hun mening er ook toe doet. Door kinderparticipatie ervaren kinderen dat zij invloed kunnen uitoefenen op het dagelijkse reilen en zeilen bij de bso.

Groepssamenstelling

Op bso "De Driehoek" kunnen 50 kinderen worden opgevangen, in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Basisgroep geel bestaat uit maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4 - 7 jaar, basis groep groen bestaat uit maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 8 – 13 jaar, basisgroep blauw is een groep in de leeftijd van 4- 7 ook jaar en bestaat uit maximaal 10 kinderen. In de blauwe groep zitten de kinderen die met de pedagogisch medewerker meegegaan naar het zwembad voor zwemles. Dit is alleen op donderdag.

Dagindeling

Naschoolse opvang

Naschoolse opvang (nso) wordt geboden na schooltijd. Kinderen worden met een auto of lopend van school gehaald. Uiteraard is er de mogelijkheid dat kinderen vanaf 8 jaar zelfstandig uit school naar de opvang komen. Een nso-middag kan opvang zijn vanaf 12.00 tot 18.30 uur. Wij spreken dan van een lange middag opvang (nso lang). Opvang van 15.00 tot 18.30 uur noemen wij een korte middag opvang (nso kort).

Dagindeling nso kort:

- 15.00 Kinderen worden van school gehaald en de pedagogisch medewerkers verwelkomen de kinderen op de groep.
- 15.30 Voor de kinderen staat er water, limonade en fruit klaar. De kinderen kunnen elkaar tijdens dit tafelmoment even begroeten en hun belevenissen van de dag met elkaar delen.
- 16.00 Kinderen kunnen deelnemen aan vrije of georganiseerde activiteiten. Op de bso wordt gewerkt met zogenaamde moodboards. Hierdoor is het voor kinderen snel inzichtelijk aan welke activiteiten ze mee kunnen doen.
- 17.00 Kinderen krijgen een soepstengel.
- Vanaf 16.30 uur Kinderen kunnen worden opgehaald.

Dagindeling nso lang:

- 12.00 Kinderen worden van school gehaald.
- 12.30 Kinderen krijgen een lunch aangeboden: brood met diverse soorten beleg en een beker melk/karnemelk.
- 13.00-15.00 Afwisseling van vrij spel en gerichte activiteiten.
- 15.00 Kinderen die 's middags naar school zijn geweest, worden opgehaald en ontvangen.
- 15.15 Een gezamenlijk tafelmoment waarbij de kinderen fruit, water en limonade krijgen aangeboden.
- 15.45 Aanbod van vrije of gerichte activiteiten.
- 17.00 Kinderen krijgen een soepstengel.
- Vanaf 16.30 uur Kinderen kunnen worden opgehaald.

Haaltijden

Nso: halen vanaf 16.30 tot 18.30 uur.

Als kinderen vanwege een activiteit of uitstapje niet om 16.30 uur op de locatie zijn, wordt dit aan de ouders gecommuniceerd.

Kiekeboe biedt maatwerk. Wanneer ouders af willen wijken van haal- en brengtijden, dan kan dit in overleg.

Activiteiten

Er is een uitgebreid aanbod aan speelmogelijkheden, zowel binnen als buiten. De creativiteit, fantasie en interesses worden geprikkeld, en uiteraard gaan we in op wensen en initiatieven van de kinderen zelf.

Kinderen van de bso kunnen de basisgroep verlaten als ze deelnemen aan activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld zijn; een sportles van JongPutten, een uitstapje naar het bos, park of de bibliotheek.

Voor de bso geldt altijd de volgende regel: een pedagogisch medewerker mag maximaal 11 aanwezige kinderen begeleiden, in leeftijd van 4 – 13 jaar.

Bij activiteiten groten in groepen dan 30 kinderen waarbij kinderen de basisgroepen verlaten, verdelen wij de groep kinderen onder de aanwezig pedagogisch werkers. Hierbij houden we rekening met de BKR van 1 op 11 kinderen. Voordat wij op pad gaan, weten de kinderen bij welke pedagogisch werkers zij horen en kunnen zij ten alle tijden op hen terug vallen.

Tijdens de activiteit wordt er voor extra ondersteuning stagiaires en vrijwilligers ingezet, dit naast de inzet van de wettelijk vastgestelde beroepskrachten.

Regels op de groep

- Wij groeten elkaar bij het komen en weggaan;
- Wij hebben respect voor elkaar en voor de spullen van een ander;
- Wij gaan netjes en doelmatig om met de materialen;
- Opruimen van de materialen die je gebruikt hebt, ook gezamenlijk opruimen van bijvoorbeeld de speelzaal en buitenruimte;
- Wij schelden, plagen en vechten niet;
- Handen wassen voor het eten en na toiletbezoek;
- Tijdens het eten maakt ieder kind (zoveel mogelijk) zijn eigen boterhammen klaar. Iedereen eet en drinkt rustig en blijft aan tafel tot de meesten klaar zijn (ongeveer 20 minuten);
- Er zijn regels en afspraken over het gebruik van de computer en TV.

Nieuwe kinderen

Een nieuw kind dat op de bso is geplaatst, wordt samen met de ouders uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens de intake wil de pedagogisch medewerker alles horen over het kind en vertelt zij over het reilen en zeilen op de bso. Ook worden er wenaafspraken gemaakt. Tijdens het wennen wordt het kind geïntroduceerd in de groep en krijgt hij/zij een rondleiding op de locatie. De pedagogisch medewerker koppelt een maatje aan het nieuwe kind, zodat het kind zich snel vertrouwd voelt op de bso. Er worden twee wennmomenten van ca. drie uur ingepland. Bij doorstroming van een kind vanuit de dagopvang wordt het interne overdrachtsformulier gebruikt. Na drie maanden vindt er een evaluatie plaats over de start van de buitenschoolse opvang. Natuurlijk zijn er bij het halen/brengen gesprekken met de ouders over de voortgang van het kind.

Ontwikkeling en stimulering

Spelend leren staat centraal op de bso. Alle kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo. De kinderen zijn op een leeftijd om specifieke talenten te ontwikkelen. Ze blijken ergens goed in te zijn en bouwen dat verder uit. De rol van de pedagogisch medewerkers is dat zij de juiste omgeving scheppen, interessante informatie aanreiken, vragen stellen die aanzetten tot nadenken enzovoort. Een aanbod dat past bij wat het kind aan kan en interessant vindt. Door een aanbod van vrije en georganiseerde activiteiten leren kinderen keuzes maken, maken zij kennis met nieuwe activiteiten en/of leren zij nieuwe vaardigheden aan.

Signaleringsfunctie

Iedere zes weken is er een bso-overleg. Kinderen met opvallend of moeilijk gedrag worden besproken. Ook de ouders worden geïnformeerd als ons iets is opgevallen. Soms is het nodig om externe hulpverlening te benaderen. De pedagogisch medewerkers maken hun zorgen kenbaar bij de stafmedewerker. In overleg met de ouders wordt er dan hulp gezocht bij een externe hulpverlening.

Kindvolgsysteem

Op de bso worden de kinderen gevolgd waarbij betrokkenheid en welbevinden centraal staat. Jaarlijks wordt er een observatieverslag gemaakt dat de ouders kunnen lezen en naar behoefte kunnen bespreken met de pedagogisch medewerker.

Zwemles

Op donderdag kunnen kinderen van de bso zwemles krijgen. De kinderen worden van school gehaald en naar bso "De Driehoek" gebracht. Zij krijgen daar wat eten en drinken aangeboden en kunnen nog even lekker spelen, voordat zij vertrekken naar het zwembad. De kinderen krijgen zwemles aangeboden in Bosbad Putten. De pedagogisch medewerkers brengen de kinderen met een Kiekeboe-auto of de Stint naar het zwembad. Zij begeleiden de kinderen tijdens het omkleden en brengen de kinderen vervolgens naar de zweminstructeur. Gedurende de zwemles blijven de pedagogisch medewerkers in het zwembad. Wanneer de zwemles is afgelopen, helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen met omkleden en brengen zij de kinderen weer terug naar bso "De Driehoek". Voor ouders is er ook de mogelijkheid om de kinderen rechtstreeks op te halen van het zwembad.

Rituelen

Vaste rituelen zijn: het vieren van verjaardagen, Sinterklaas, Kerst en Pasen, het Kiekeboefeest. Verder wordt er aandacht geschonken aan jaarlijkse lokale en landelijke gebeurtenissen en speciale dagen, zoals Moeder- en Vaderdag.

Locatieoverleg

Eens per zes weken is er een locatie overleg. Hierbij zijn aanwezig de bso-medewerkers van bso "Hokus Pokus" en bso "De Driehoek". De locatieverantwoordelijke organiseert het overleg en beheert de agenda.

Tijdens dit overleg komen veel praktische en organisatorische zaken aan de orde, eveneens als de activiteitenkalender, de kinderen, het pedagogisch handelen, de samenwerking en de planning voor de komende periode.

Teamtaken

Elke pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor een veilige en kwalitatief goede kinderopvang. Het is daarom ook belangrijk dat iedereen deelneemt aan onderstaande teamtaken:

- Het vervoer van de kinderen;
- Voorraadbeheer van materialen, huishoudelijke artikelen en boodschappen;
- Voorbereiding van activiteiten;
- Schoonmaken van speelgoed, verkleedkleden en speelkleden enz.;
- Het volgens de diverse protocollen bijhouden van regels betreffende gezondheid, veiligheid en hygiëne;
- Het bijhouden van de presentielijsten;
- Begeleiding van de stagiaires;
- Bijwonen van het bso-overleg;
- Deelnemen aan de werkgroepen voor het organiseren van een activiteit of festiviteit.

Bijlage 6: Beschrijving taken en begeleiding van stagiaires en vrijwilligers

Taken die (maatschappelijke) stagiaires en vrijwilligers uit kunnen voeren zijn:

- ✚ Tuinonderhoud;
- ✚ Kantoorwerkzaamheden;
- ✚ Reparatie van speelgoed;
- ✚ Schoonmaken van de koelkasten, keukenkasten en pantry;
- ✚ Tafeldekken en afruimen.
- ✚ Was opvouwen;
- ✚ Fruit schoonmaken;
- ✚ In- en uitruimen vaatwasser;
- ✚ Voorbereidend werk voor activiteiten bijvoorbeeld plak- en knipwerk;
- ✚ Groepsruimten inrichten voor nieuwe thema's;
- ✚ Sfeertafels maken op de groep;
- ✚ Boventallig meegaan op excursies;
- ✚ Activiteiten voorbereiden en boventallig mee helpen uitvoeren.

Begeleiding:

Na aanmelding van de vrijwilliger of stagiaire wordt in overleg bepaald welke werkzaamheden hij/zij uit gaat voeren. Afhankelijk van deze afspraken wordt een begeleider toegewezen. De verdeling is als volgt voor tuinonderhoud, kantoorwerkzaamheden en dergelijke zal of de stafmedewerker of de directeur zorgen voor de begeleiding. Alles wat met de groep te maken heeft wordt neergelegd bij de locatieverantwoordelijke voor de dagopvang en de bso. Zij zorgen voor de begeleiding op de werkvloer of koppelen de stagiaire of vrijwilliger aan een pedagogisch medewerker die verantwoordelijk wordt voor de begeleiding. Net als bij een BOL-stagiaire wordt bij de (maatschappelijke) stagiaire en vrijwilliger voor de start van hun werkzaamheden, doelen besproken en (werk)afspraken gemaakt.

Het begeleiden van de stagiaires en vrijwilligers op de werkplek ;

- ✚ In overleg met de stagiaire of vrijwilliger de werkzaamheden doornemen;
- ✚ Vraagbaak zijn op de werkplek;
- ✚ In overleg een (stage)plan opzetten;
- ✚ Erop toezien dat geplande opdrachten worden uitgevoerd en beoordeeld;
- ✚ Wekelijks overleg met de stagiaire buiten de groep;
- ✚ Feedback en complimenten geven op de werkhouding en uitvoering van werkzaamheden;
- ✚ Collega's informeren over de activiteiten van de stagiaire en de vrijwilliger;
- ✚ Overleggen met de opleiding, werkervaringsplaats en dergelijke.

Bijlage 7: Beschrijving van taken en begeleiding van stagiaires van de beroepsopleidende leerweg

Algemeen

Kiekeboe biedt stageplaatsen aan zodat leerlingen van de beroepsopleidende leerweg opleiding (BOL-opleiding) kennis kunnen maken met de praktijk en begeleiding krijgen in hun leerproces zodat de gestelde eindtermen kunnen worden behaald.

Doelstellingen stage:

- ✚ Zicht krijgen op de dagelijkse gang van zaken op de dagopvang en/of de bso.
- ✚ Aanleren van werk-gerelateerde praktische vaardigheden.
- ✚ Aanleren van het voorbereiden en begeleiden van activiteiten
- ✚ Inzicht krijgen in de ontwikkeling van kinderen van nul tot dertien jaar.
- ✚ De speel-, leef- en slaapruijnte van de kinderen veilig, schoon en gezellig kunnen houden en inrichten.
- ✚ Leren communiceren met ouders en kinderen.
- ✚ Leren omgaan en rekening houden met collega's.
- ✚ Leren leiding te ontvangen en waar nodig te geven.
- ✚ Rapportages leren schrijven.

Takegebieden, werkzaamheden en aandachtspunten voor de stagiaires van de BOL-opleiding:

Kiekeboe verwacht het volgende van haar stagiaires :

De stagiaire dient:

- ✚ Zich aan afspraken houden;
- ✚ op tijd bijzonderheden melden;
- ✚ op tijd komen;
- ✚ een actieve houding hebben en initiatief tonen;
- ✚ eigenaar zijn van zijn/haar leerproces;
- ✚ leren/kunnen improviseren;
- ✚ flexibel zijn;
- ✚ zich collegiaal op te stellen;
- ✚ feedback leren/kunnen ontvangen, geven en toepassen;
- ✚ respect hebben voor en respect tonen aan kinderen, ouders, collega's, leidinggevend en externen;
- ✚ afspraken nakomen met zijn/haar begeleider voor de stagebegeleiding;
- ✚ tijdig verslagen inleveren;
- ✚ aanwezig zijn bij zijn/haar beoordeling.

De stagiaire leert omgaan met kinderen, individueel en in groepsverband:

- ✚ Aandacht en warmte bieden aan kinderen,
- ✚ inzicht ontwikkelen/hebben in de groepsverhoudingen
- ✚ inleven, openstaan en tonen van begrip;
- ✚ overzicht (leren) hebben over de groep;
- ✚ conflicten leren hanteren;
- ✚ kinderen leren/kunnen activeren en stimuleren;
- ✚ zorgen voor een gezellig en positief groepsklimaat;
- ✚ bewust zijn van zijn/haar voorbeeldfunctie.

De stagiaire leert de kinderen te verzorgen:

- ✚ Eten en drinken voorbereiden;
- ✚ wassen en verschon en van de kinderen;
- ✚ kinderen naar bed brengen;
- ✚ zindelijkheidsstraining leren/kunnen geven.

De stagiaire leert gezondheid en preventie toe te passen:

- ✚ EHBO leren/kunnen toepassen;
- ✚ Leren/kunnen signaleren en onderkennen van kinderziektes e.d.

Taken van de stagebegeleider:

- ✚ Het begeleiden van de stagiaire op de werkplek ;
- ✚ In overleg met de stagiaire een stageplan opzetten;
- ✚ Vraagbaak zijn op de werkplek;
- ✚ In overleg met de stagiaire een stageplan opzetten;
- ✚ Erop toezien dat geplande opdrachten worden uitgevoerd en beoordeeld;
- ✚ Wekelijks overleg met de stagiaire buiten de groep;
- ✚ Feedback geven op de werkhouding en uitvoering van werkzaamheden;
- ✚ Collega's informeren over de activiteiten van de stagiaire;
- ✚ Overleggen met de opleiding;
- ✚ Fasering bepaling van de toename van begeleide verantwoordelijkheden.